

Finančna uprava Republike Slovenije

Poročilo o stanju in gibanju davčnega dolga na dan 31. december 2024

Kazalo

1. Uvod	4
2. Pobrani prihodki	4
3. Splošno o davčnem dolgu	6
3.1 Odmera oziroma obračun dajatev – izvršilni naslovi	6
3.2 Zastaranje in zadržanje zastaranja davčnih obveznosti	6
3.3 Vpliv likvidnostnih težav zavezancev in napak pri plačevanju na davčni dolg.....	7
4. Davčni dolg	7
4.1 Aktivni in pogojno izterljivi dolg	8
4.2 Gibanje davčnega dolga	10
4.3 Davčni dolg po blagajnah javnega financiranja	12
4.4 Davčni dolg po vrstah prihodkov oziroma dajatev	13
4.5 Davčni dolg po vrsti dajatve	15
4.6 Davčni dolg po starosti	15
4.7 Odpis davčnih obveznosti.....	17
5. Plačilne ugodnosti	18
6. Rezultati ukrepov izterjave	19
6.1 Izterjava davkov in drugih obveznih dajatev	22
6.2 Izterjava nedavčnih obveznosti za druge predlagatelje.....	31
7. Nadzor	31
8. Spodbujanje prostovoljnega plačevanja dajatev	33
8.1 Informiranje in ozaveščanje zavezancev	33
8.2 Ukrepi povezani s plačevanjem obveznosti.....	35

Povzetek poročila

Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) je pripravila Poročilo o stanju in gibanju davčnega dolga po stanju na dan 31. 12. 2024 za namen predložitve Državnemu zboru hkrati z zaključnim računom državnega proračuna za leto 2024.

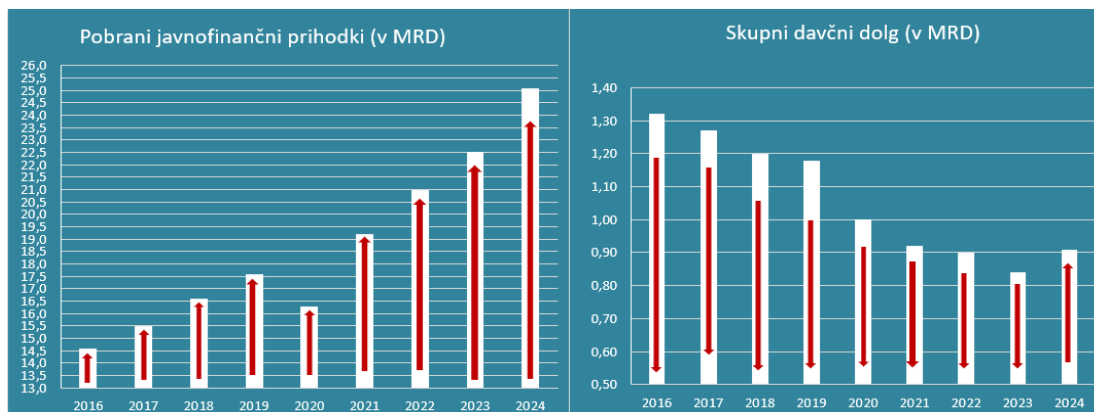
Čeprav je to poročilo predloženo hkrati z zaključnim računom državnega proračuna, pa se poročilo o prihodkih in davčnem dolgu nanaša na vse štiri blagajne javnega financiranja za katere FURS pobira dajatve: proračun države, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in proračune občin.

V letu 2024 je FURS pobral neto 25.111.008.787 EUR prihodkov za vse štiri blagajne javnega financiranja, kar je za 2.605.835.459 EUR oziroma 11,6 odstotka več kot v letu 2023. Trend zviševanja pobranih prihodkov se z izjemo »kovidnega« leta 2020 nadaljuje vse od ustanovitve FURS v letu 2014. Skupni prirast prihodkov znaša od leta 2014 11.509.370.494 EUR oziroma 84,6 odstotka.

Po stanju na dan 31. 12. 2024 je znašal davčni dolg za vse blagajne javnega financiranja 901.937.257 EUR¹. V letu 2024 se je davčni dolg zvišal za 60.128.463 EUR oziroma 7,1 odstotek v primerjavi z letom 2023. Eden od razlogov za višje stanje dolga konec leta 2024 je bila sprememba terjatve po obračunu v višini 23,1 mio EUR, ki je potekala v času izpisa odprtih postavk za zaključni račun, za katero popravka, ni bilo mogoče več vključiti v leto 2024. Postavka² se izkazuje v aktivnem davčnem dolgu iz naslova trošarine po obračunu za mesec november v znesku 23,1 mio EUR, čeprav je bilo plačilo prejeto 30. 12. 2024.

Pri spremljanju gibanja davčnega dolga je treba upoštevati tudi gibanje deleža dolga glede na letno pobrane javnofinančne prihodke FURS. Delež davčnega dolga za vse blagajne javnega financiranja v vseh letno pobranih javnofinančnih prihodkih FURS je v letu 2024 zdrsnil na 3,6 odstotka, v letu 2014, ko je bil ustanovljen FURS, je znašal 10,4 odstotka.

Slika 1: Trend gibanja javnofinančnih prihodkov in davčnega dolga od leta 2016 do 2024

Vir: FURS

Če se v povezavi z obravnavo zaključnega računa, osredotočimo samo na v letu 2024 nastali in zapadli dolg, je po stanju na dan 31. 12. 2024 znašal za vse blagajne javnega financiranja 297.124.913 EUR. Ob sestavi tega poročila, se je po stanju na dan 31. 3. 2025, v letu 2024 nastali dolg, že znižal na

¹ Gre za kumulativni davčni dolg, ki se nanaša na nastale dolgove zadnjih 10 let, kar je povezano z rokom absolutnega zastaranja davčnih obveznosti. Struktura davčnega dolga glede na nastanek dolga po kriteriju dospelosti v plačilo je predmet preglednice 8

² Plačilo 23,1 mio EUR je vključena v javnofinančnih prihodkih v letu 2024 kot trošarina.

151.147.823 EUR. Obseg dajatev, plačanih po zapadlosti z do eno mesečno zamudo, se giblje od 60 do 80 mio EUR mesečno, hkrati pa so že bili realizirani dodatni ukrepi izterjave.

S ciljem obvladovanja davčnega dolga je FURS izvajal številne ukrepe za spodbujanje prostovoljnega plačevanja in izterjave: opominjanje, pobote obveznosti z zapadlimi terjatvami, unovčitve predloženih zavarovanj, davčno izvršbo, druge zahtevnejše ukrepe uveljavljanja davčnega dolga in predlagal stečaje ali izbrise.

Davčni dolg po stanju na dan 31. 12. 2024 je glede na možnosti izterjave razdeljen na aktivni dolg v višini 481.817.858 EUR (53,4 odstotka) in pogojno izterljivi dolg v višini 420.119.399 EUR (46,6 odstotka). FURS je pri izterjavi znatnega dela davčnega dolga zelo omejen. Če sodišče odloči, da se zoper dolžnika začne postopek zaradi insolventnosti, se za dolg, ne sme voditi postopka izvršbe niti zavarovanja. Po stanju na dan 31. 12. 2024 je bil obseg pogojno izterljivega dolga prijavljenega v insolvenčne postopke 253 milijonov EUR, kar predstavlja 28,1 odstotek davčnega dolga.

Podobno kot za insolvenčne postopke velja tudi za davčni dolg zavarovan z zastavno pravico na nepremičninah. Postopek prodaje nepremičnine in poplačilo upnikov vodi izvršilno sodišče, zato davčni organ po podanih predlogih sodiščem v višini 34.729.257 EUR, na hitrost in višino poplačila dolga nima vpliva.

V letu 2024 je FURS poslal dolžnikom 977.559 opominov in 43.369 pozivov za plačilo in predložitev seznama premoženja ter izdal 326.333 sklepov o davčni izvršbi za novo nastale davčne in nedavčne obveznosti ali kot nov ukrep izterjave v skupnem znesku 1.712.679.540 EUR. Z izvedenimi ukrepi je bilo izterjano 749.590.056 EUR dolga.

Primerjava podatkov s preteklim letom kaže, da je bilo v letu 2024 terjane za 233.986.873 EUR (15,8 odstotka) več dolga ter posledično izterjano za 91.051.124 EUR (13,8 odstotka) več dolga kot v letu 2023. Po izdanih opominih in pozivih je bilo poplačanega za 69.642.908 EUR (15,1 odstotka) več dolga kot leta 2023, po izdanih sklepih o davčni izvršbi pa 21.408.216 EUR (10,9 odstotka). Navedeno je mogoče pripisati zlasti dejstvu, da je bilo v letu 2024 odmerjeno za 2,8 milijardi EUR (10,5 odstotka) več davčnih obveznosti kot leto poprej. Uveden je bil tudi nov obvezni zdravstveni prispevek, s katerim se je ukinilo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Posledično je bilo tudi v izterjavo prejeta nekoliko več neplačanih obveznosti, za katere so bili, s ciljem poplačila dolga, izvedeni različni ukrepi izterjave.

Dodatno je FURS izvedel tudi pobote in unovčitve zavarovanj v višini 297.822.232 EUR.

Na podlagi izdanih sklepov o davčni izvršbi je bilo v letu 2024 izterjanega za 200.041.656 EUR dolga iz naslova davčnih terjatev. Najučinkovitejše sredstvo izvršbe z vidika plačil je izvršba na denarna sredstva dolžnika pri bankah ali hranilnicah z 76,5 odstotka deležem plačil, sledi izvršba na premično premoženje s 12,7 odstotka, 7,7 odstotka predstavlja izvršba na dolžnikove denarne prejeme in 3,1 odstotek izvršba na dolžnikove denarne terjatve.

V poročilu so predstavljeni tudi ukrepi davčnega nadzora, s katerimi je bilo v letu 2024 dodatno odmerjenih 291.621.854 EUR obveznosti. Prav tako so opisane nekatere aktivnosti za spodbujanje prostovoljnega plačevanja dajatev.

Številka: 9600-83/2025-1
Datum: 17. 04. 2025

Peter Grum,
generalni direktor

1. Uvod

Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) je na podlagi zakona, ki ureja javne finance³, pripravila Poročilo o stanju in gibanju davčnega dolga po stanju na dan 31. 12. 2024 za namen predložitve Državnemu zboru hkrati z zaključnim računom državnega proračuna za leto 2024. Podatki v poročilu so pripravljene na podlagi zaključnega računa FURS za leto 2024.

Čeprav je to poročilo predloženo hkrati z zaključnim računom državnega proračuna, pa se poročilo o prihodkih in davčnem dolgu nanaša na vse štiri blagajne javnega financiranja za katere FURS pobira dajatve: proračun države, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in proračune občin.

V poročilu so sicer ločeno izpostavljeni podatki, ki se nanašajo na prihodke in davčni dolg za blagajno proračuna države, vendar neposredna primerjava teh podatkov iz zaključnega računa FURS in zaključnega računa državnega proračuna ni mogoča. Na strani prihodkov je namreč precejšen del davka iz naslova dohodnine, ki ga pobere FURS in vplača v državni proračun, zaradi sistema financiranja občin v proračunu države na kontih razreda 7 zmanjšan in so zato prihodki iz naslova dohodnine v zaključnem računu države precej nižji od dejansko pobranih s strani FURS. Ta razlika je v 2024⁴ znašala več kot 1,6 milijarde EUR. Na drugi strani je celotni davčni dolg iz naslova dohodnine v zaključnem računu FURS izkazan v blagajni državnega proračuna.

2. Pobrani prihodki

FURS pobira dajatve, ki so prihodek štirih blagajn javnega financiranja, in sicer: proračuna države, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in proračunov občin. Prek proračuna države se del prihodkov razporeja tudi v proračun Evropske unije.

V letu 2024 je FURS pobral neto 25.111.008.787 EUR prihodkov za vse štiri blagajne javnega financiranja, kar je za 2.605.835.459 EUR oziroma 11,6 odstotka več kot v letu 2023. Trend zviševanja pobranih prihodkov se z izjemo »kovidnega« leta 2020 nadaljuje vse od ustanovitve FURS v letu 2014. Skupni prirast prihodkov znaša od leta 2014 11.509.370.494 EUR oziroma 84,6 odstotka.

Preglednica 1: Pobrani prihodki po blagajnah javnega financiranja, v EUR

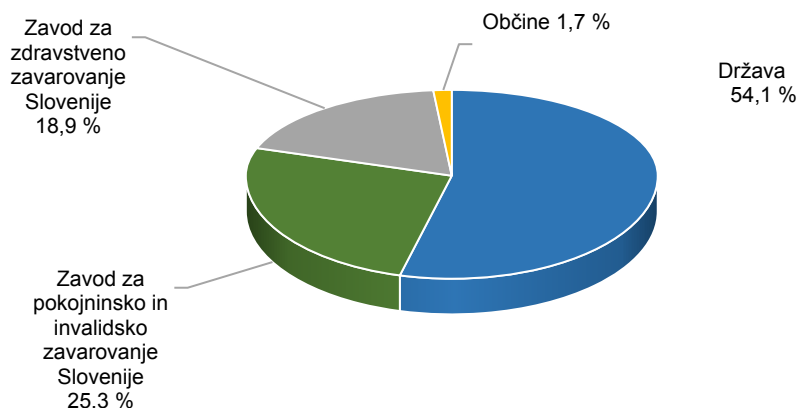
Prejemniki sredstev	JANUAR - DECEMBER 2024	Struktura v %	JANUAR - DECEMBER 2023	Struktura v %	INDEKS 2024/2023
Država	13.574.417.038	54,1	12.331.142.846	54,8	110,1
ZPIZ	6.362.118.773	25,3	5.931.234.998	26,4	107,3
ZZZS	4.742.199.819	18,9	3.841.042.498	17,1	123,5
Občine	432.273.157	1,7	401.752.986	1,8	107,6
Skupaj JFP	25.111.008.787	100,0	22.505.173.328	100,0	111,6

Vir: FURS

³ Prvi odstavek 64. a člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23)

⁴ Vir podatkov: spletna stran MF, Javnofinančna statistika: [Letni-pregled-javnofinancnih-gibanj-januar-2025.pdf](#)

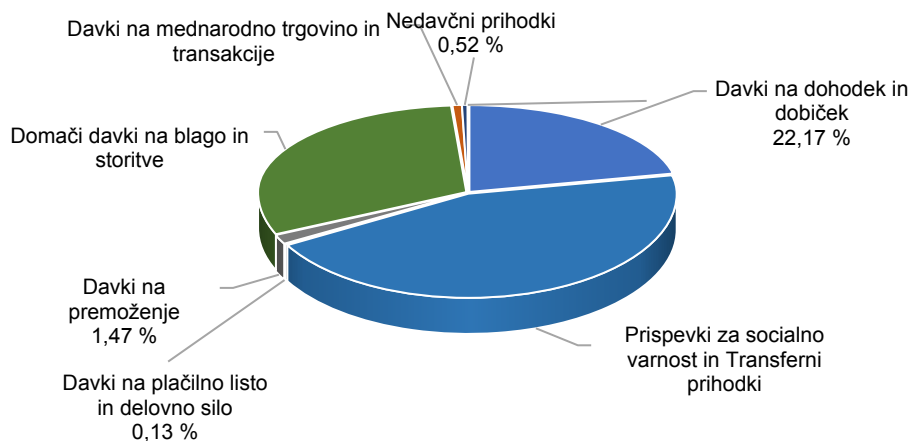
Slika 2: Struktura neto pobranih prihodkov po prejemnikih sredstev v letu 2024

Vir: FURS

Največji delež pobranih prihodkov predstavljajo skupaj prispevki za socialno varnost in transferni prihodki iz naslova prispevkov (44,7 odstotka). V letu 2024 je bilo pobranih skupaj za 13,6 odstotka več teh prihodkov kakor v letu 2023; od tega je rast prihodkov iz naslova prispevkov za socialno varnost znašala 13,8 odstotka, medtem ko so transferni prihodki višji za 10,5 odstotkov. Najobsežnejši med prispevki za socialno varnost je prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Po deležu pobranih prihodkov sledijo domači davki na blago in storitve (30,2 odstotka), kjer je bilo pobranih za 4,3 odstotka več prihodkov glede na leto 2023. Po obsegu prevladujeta davek na dodano vrednost in trošarine. Velik delež dosega tudi skupina davkov na dohodek in dobiček (22,2 odstotka), kjer je bilo pobranih za 20,3 odstotkov več prihodkov glede na leto 2023. Največ prihodkov v tej skupini pripada dohodnini.

Slika 3: Struktura neto pobranih javnofinančnih prihodkov po vrstah prihodkov v letu 2023

Vir: FURS

Krepitev kulture prostovoljnega izpolnjevanja zakonskih obveznosti je prednostni dolgoročni cilj FURS. V ta namen se kontinuirano izvaja vrsta medsebojno povezanih ukrepov na različnih področjih njenega delovanja od preventivnih do zelo ciljno usmerjenih aktivnosti. Podrobneje so te aktivnosti predstavljene v 8. poglavju tega poročila.

Davek je vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna Evropske unije ali proračuna samoupravne lokalne skupnosti, ki ni plačilo za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju oziroma predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti, izdanih na podlagi zakonov o obdavčenju.

V skladu s 3. členom Zakona o davčnem postopku⁵ (ZDavP-2) se kot davek štejejo tudi:

- uvozne in izvozne dajatve po predpisih Evropske unije,
- prispevki za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno zdravstveno zavarovanje, zaposlovanje in starševsko varstvo,
- nadomestila, intervencijski in drugi ukrepi, ki so v celoti ali delno sistem financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, vključno z zneski, pobranimi v zvezi s temi ukrepi,
- obresti, stroški postopka pobiranja davkov, denarne kazni in globe ter stroški postopka o prekršku, ki jih odmeri oziroma izreka davčni organ.

FURS v skladu z zakonom, ki ureja delovanje, organizacijo, naloge in pooblastila finančne uprave, vodi knjigovodsko evidenco, iz katere se zagotavljajo podatki o stanju in gibanju davčnega dolga. Za vodenje davčnega knjigovodstva se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja računovodstvo.

3. Splošno o davčnem dolgu

Davčni dolg je stanje dolga zavezancev do FURS na presečni dan, ki vključuje vse zapadle neporavnane terjatve, ki jih odmerja, nadzira in izterjuje FURS v skladu s predpisi.

Na stanje davčnega dolga na presečni dan ob koncu proračunskega leta bistveno vplivajo naslednja gibanja:

- prenos odprtih zapadlih terjatev iz preteklega proračunskega leta,
- obseg nastalih in zmanjšanih terjatev (odmera oziroma obračun dajatev, odpisi) zapadlih v proračunskem letu in
- obseg plačanih oziroma izterjanih terjatev v proračunskem letu.

3.1 Odmera oziroma obračun dajatev – izvršilni naslovi

Davčni dolg nastane, če zavezanec v predpisanem roku ne poravna svojih odmerjenih oziroma obračunanih obveznosti, ki izhajajo iz izvršilnega naslova. Izvršilni naslovi so predvsem davčni obračuni, ki jih predloži zavezanec, in odločbe, ki jih izdaja FURS. Za slednje velja, da postanejo izvršljive v 30 dneh od vročitve, ne glede na to, ali zavezanec zoper njih uveljavlja pravno sredstvo (prvi odstavek 87. člena ZDavP-2). Za davčni dolg torej ni pomembna dokončnost ali celo pravnomočnost akta, iz katerega izhaja obveznost plačila. V davčni dolg so tako vključene tudi obveznosti, ki so predmet pritožb zavezancev pri drugostopenjskem organu ali tožb pri Upravnem sodišču, vendar o pritožbi ali tožbi še ni odločeno.

3.2 Zastaranje in zadržanje zastaranja davčnih obveznosti

Na obseg davčnega dolga, bistveno vplivajo pravila o absolutnem in relativnem zastaranju pravice do izterjave davka. Po določbah 125. in 126. člena ZDavP-2 davčna obveznost preneha v petih oziroma desetih letih od dneva, ko bi bilo treba davek plačati. V strukturi davčnega dolga glede na leto nastanka dolga tako praviloma zasledimo dolgove iz preteklih 10 let, zaradi izjem pa tudi starejše dolgove.

⁵ Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US in 87/22 – odl. US, 163/22 109/23 – odl. US, 131/23 – ZORZFS in in 100/24.

Izjemo od splošnega učinka zastaranja določa 126.a člen ZDavP-2, ki določa, da davčna obveznost ne preneha, če je davčni dolg zavarovan s hipoteko in če je pred potekom zastaranja pravice do izterjave vložen predlog za izvršbo na nepremičnino. Davčna obveznost preneha s poplačilom iz prodaje.

Zadržanje zastaranja povzročijo tudi nekateri drugi postopki, ko davčni organ ne more oziroma ne sme voditi postopka davčne izvršbe. Glavni zakonski razlogi in sodni postopki, zaradi katerih se zastaranje zadrži so postopek zaradi insolventnosti, odobren odlog oziroma obročno plačevanje davka, zapuščinski postopek, itd. Ko preneha razlog, zaradi katerega je bilo zastaranje zadržano, davčni organ lahko nadaljuje ali začne davčno izvršbo in tek zastaralnega roka se nadaljuje.

3.3 Vpliv likvidnostnih težav zavezancev in napak pri plačevanju na davčni dolg

Poročilo je pripravljeno na presečni datum, kar pomeni, da so v davčnem dolgu zajete vse nepravne obveznosti, ki so zapadle v plačilo do obravnavanega datuma, tudi tiste, ki so že nekaj dni po tem datumu prostovoljno poravnane s strani zavezancev. Obseg dajatev, plačanih po zapadlosti z do eno mesečno zamudo, se giblje od 60 do 80 mio EUR mesečno. Najpogosteje so na tak način na presečni dan v davčnem dolgu zajete večje obveznosti zavezancev iz naslova davka na dodano vrednost in trošarin, ker je datum zapadlosti obračunov za obe vrsti davka zadnji delovni dan v mesecu.

V davčnem dolgu po stanju na presečni dan so zajete tudi nepravne obveznosti davčnih zavezancev, ki so poravnali svoje obveznosti, vendar na napačen podračun ali z napačno referenco pri plačilu. FURS v tem primeru izvede postopek razčiščevanja plačil (stik z zavezancem, poizvedba na Upravi Republike Slovenije za javna plačila in banke ipd.). Zaradi precejšnjega obsega primerov takih plačil (4,5 odstotka), usklajevanje lahko traja nekaj dni. V roku 30 dni od prejema plačila pa FURS izvaja tudi izravnave med blagajnami javnega financiranja oziroma preveč plačane dajatve vrne.

4. Davčni dolg

Po stanju na dan 31. 12. 2024 je znašal davčni dolg 901.937.257 EUR. V navedenem znesku dolga so poleg nepravnanih zapadlih obveznosti zajete tudi zaračunane zamudne obresti, ki predstavljajo 14,4 odstotka dolga oziroma 129.520.895 EUR.

Preglednica 2: Stanje in gibanje davčnega dolga, v EUR

	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	IND 31.12.2023/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2023
Glavnica	761.930.073	715.436.904	772.416.362	93,9	101,4	108,0
Zamudne obresti	134.419.917	126.371.890	129.520.895	94,0	96,4	102,5
Skupaj dolg	896.349.990	841.808.794	901.937.257	93,9	100,6	107,1

Vir: FURS

Dolg pravnih oseb znaša 493.311.646 EUR oziroma 54,7 odstotka, dolg fizičnih oseb pa 408.625.610 EUR oziroma 45,3 odstotka davčnega dolga.

Dolg fizičnih oseb zajema tudi nepravne obveznosti zasebnikov, med katere štejemo samostojne podjetnike posameznike in druge zasebnike, ki opravljajo poklicno dejavnost ali druge neodvisne dejavnosti (odvetniki, notarji, poklicni športniki, samostojni novinarji, zasebni zdravstveni delavci, kulturni delavci in fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost).

Slika 4: Prikaz davčnega dolga po statusu zavezanca

Vir: FURS

4.1 Aktivni in pogojno izterljivi dolg

Davčni dolg je sestavljen iz aktivnega in pogojno izterljivega dolga. ZDavP-2 v 109. členu opredeljuje pogojno izterljivi dolg. Davek se šteje za pogojno izterljivega:

- če je bil pri zavezancu za davek začel stečajni postopek;
- če je bil pri zavezancu za davek začel postopek prisilne poravnave;
- od dneva smrti davčnega zavezanca do dneva pravnomočnosti sklepa o dedovanju.
- če se ne more poplačati niti v postopku davčne izvršbe, pravica do izterjave pa še ni zastarala;
- če se je davčni zavezanec – fizična oseba odselil neznano kam ali ga je sodišče razglasilo za pogrešanega ali opravično nesposobnega in ni pustil oziroma nima nobenega premoženja, iz katerega bi se lahko davek poplačal, pravica do izterjave pa še ni zastarala.

Ves drug dolg šteje za aktivni dolg.

Po stanju na dan 31. 12. 2024 znaša aktivni dolg 481.817.858 EUR, pogojno izterljivi dolg pa 420.119.399 EUR.

Preglednica 3: Stanje in gibanje davčnega dolga, v EUR

	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	IND 31.12.2023/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2023
Aktivni dolg	439.625.363	431.764.130	481.817.858	98,2	109,6	111,6
Pogojno izterljivi dolg	456.724.627	410.044.664	420.119.399	89,8	92,0	102,5
Skupaj dolg	896.349.990	841.808.794	901.937.257	93,9	100,6	107,1

Vir: FURS

V strukturi davčnega dolga ima aktivni dolg 53,4 odstotni delež. Postopki za izterjavo tega dela dolga so v teku, zato je verjetnost izterjave navedenega dolga velika v nasprotju s pogojno izterljivim dolgom, ki predstavlja 46,6 odstotka dolga. Večina tega dolga je namreč predmet insolvenčnih postopkov, v katere je prijavljeno 60,3 odstotka pogojno izterljivega davčnega dolga.

Z dnem začetka postopka zaradi insolventnosti se v skladu z insolvenčno zakonodajo, ki je v pristojnosti Ministrstva za pravosodje, zoper davčnega zavezanca načeloma ne sme voditi postopek davčne izvršbe, temveč se zaradi zagotavljanja načela enakega obravnavanja upnikov lahko terjatve poplačajo le v skladu z insolvenčno zakonodajo. Za terjatve, ki so prijavljene v insolvenčnem postopku je bilo v letu 2024 izdanih 4.418 seznamov izvršilnih naslovov, kar je praktično enako kot v letu 2023.

Postopki zaradi insolventnosti so sodni postopki, na trajanje katerih davčni organ nima vpliva, saj je v skladu z insolvenčno zakonodajo izenačen z drugimi (civilnimi) upniki. Terjatve, ki v stečajnem postopku

niso poplačane, se odpišejo. Posebnost velja v postopku osebnega stečaja, kjer se odpišejo le terjatve na katere učinkuje odpust obveznosti. Davčni dolžnik namreč v postopku osebnega stečaja ne more več doseči odpusta in posledično odpisa davčnih terjatev iz naslova prispevkov, ki so nastale pred začetkom postopka zaradi insolventnosti⁶.

Število postopkov osebnih stečajev se od leta 2015 znižuje. Narašča pa število stečajnih postopkih nad pravnimi osebami, ki se začnejo na predlog upnika ali druge osebe. Pri stečajnih postopkih nad pravnimi osebami je bilo od leta 2015 do leta 2018 zaznati trend naraščanja števila začetih postopkov (v letu 2015 so bili na novo začeti 1.004 postopki, v letu 2016: 1.062, v letu 2017: 1.195, v letu 2018 pa 1.267 postopkov), medtem ko je bilo število novo začetih stečajnih postopkov nad pravnimi osebami v letu 2019: 1.177, v letu 2020: 1.030, v letu 2021: 943, v letu 2022: 882, v letu 2023: 807, v letu 2024 pa je zaznati manjši porast, saj se je število povečalo na 908. Manjše število začetih stečajnih postopkov nad pravnimi osebami po letu 2020 je povezano tudi z interventnimi ukrepi za gospodarstvo. Število postopkov osebnih stečajev se od leta 2015 dalje znižuje (v letu 2015 je bilo na novo začetih 4.107 postopkov, v letu 2016: 3.444, v letu 2017: 2.349, v letu 2018: 2.110, v letu 2019: 1.883, v letu 2020: 1.402, v letu 2021: 1.151, v letu 2022: 1.037, v letu 2023: 872, v letu 2024 pa je bilo 863 na novo začetih postopkov osebnih stečajev).

V zvezi s stečajnimi postopki gre pojasniti, da se je bistveno povečalo število postopkov, ki se začnejo na predlog upnika ali druge osebe (v letu 2015 je bilo podanih 268 predlogov upnikov, v letu 2016: 323, v letu 2017: 442, v letu 2018: 479, v letu 2019: 513, v letu 2020: 459, v letu 2021: 454, v letu 2022: 434, v letu 2023: 385, v letu 2024: 498). Na predlog upnikov ali druge osebe se začnejo tudi postopki osebnih stečajev (v letu 2015 je bilo podanih 107 predlogov upnikov, v letu 2016: 191, v letu 2017: 161, v letu 2018: 178, v letu 2019: 165, v letu 2020: 150, v letu 2021: 134, v letu 2022: 119, v letu 2023: 85, v letu 2024: 87).⁷ Poudariti gre, da so predlogi za začetek stečajnega postopka, ki se začnejo na predlog upnika, v veliki meri podani ravno s strani upnika Finančne uprave RS. Finančna uprava RS je namreč v letu 2015 podala skupaj 178 predlogov za stečaj, v letu 2016: 405, v letu 2017: 496, v letu 2018: 606, v letu 2019: 571, v letu 2020: 491, v letu 2021: 501, v letu 2022: 505, v letu 2023: 427. V letu 2024 je bilo s strani Finančne uprave RS podanih 547 predlogov za stečaj. S strani upnika Finančne uprave RS je bilo torej v letu 2018 vloženih kar 92 odstotka vseh predlogov za začetek stečajnih postopkov, ki so bili predlagani s strani upnikov, v letu 2019: 84 odstotka, v letu 2020: 80 odstotka, v letu 2021: 85 odstotka, v letu 2022: 91 odstotka, v letu 2023: 90 odstotka. V letu 2024 je bilo vloženih 93 odstotka vseh predlogov za začetek stečajnih postopkov, ki so bili predlagani s strani upnikov.

Dne 1. 11. 2023 je stopil v veljavo Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju: novela ZFPPIPP-H), ki postopek poenostavljen prisilne poravnave ukinja oziroma ga nadomešča s posebnimi pravili postopka prisilne poravnave za malo gospodarstvo. Novela ZFPPIPP-H opredeljuje tudi nov postopek sodnega prestrukturiranja zaradi odprave grozeče insolventnosti, ki je stopil v veljavo s 1. 1. 2025, pri katerem gre za preventivni postopek, ko dolžnik še niti ni insolventen oziroma, ko dolžniku insolventnost šele grozi. Finančna uprava RS je že v letu 2023 začela s prilagoditvami novostim, ki jih prinaša novela ZFPPIPP-H, predvsem v smeri razvijanja in uporabe individualiziranih ter vsebinsko poglobljenih metod in ukrepov za povečanje učinkovitosti, vse z namenom zaščite položaja Finančne uprave RS kot upnika.

Na podlagi ZFPPIPP-H je Finančna uprava RS aktivno pristopila k podaji predlogov za sankcioniranje posloводства insolventne pravne osebe. Pravno podlago predstavlja določba 489.a člena navedenega zakona, ki določa, da se z globo od 2.000 eurov do 10.000 eurov za prekršek kaznuje oseba, ki je v obdobju, ko je pravna oseba postala insolventna, opravljala funkcijo člana posloводства, in ni

⁶ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur. l. RS, št. 27/16) je bila spremenjena opredelitev prednostnih terjatev, na katere odpust ne učinkuje, na način, da se za prednostne terjatve štejejo vse terjatve iz naslova prispevkov, ki so nastale pred začetkom postopka zaradi insolventnosti in ne več samo terjatve iz naslova prispevkov, ki so nastale v zadnjem letu pred začetkom postopka zaradi insolventnosti.

⁷ Podatki izhajajo iz statističnih poročil glede insolvenčnih postopkov, ki jih pripravlja Ministrstvo za pravosodje.

pravočasno vložila predloga za začetek postopka zaradi insolventnosti. FURS je v letu 2024 na Ministrstvo za pravosodje, ki je pristojni organ za izrek tega prekrška, poslal 96 predlogov. Namen te določbe je, da bi posloводства družb pravočasno vložila predlog za začetek insolvenčnega postopka in s tem izboljšala možnosti za plačilo upnikov ter ohranitev zdravega jedra podjetja.

V primeru smrti davčnega zavezanca se odpišejo denarne kazni, globe in stroški postopka o prekršku ter davčni dolg, v kolikor na dan smrti ne presega 80 EUR. Če davčni dolg presega znesek 80 EUR, Finančna uprava RS terjatve prijavi v zapuščinski postopek z namenom seznanitve dedičev z zapustnikovimi dolgi. Za prijavo terjatev v zapuščinski postopek je bilo v letu 2024 izdanih 1.388 seznamov izvršilnih naslovov. Dediči odgovarjajo za vse zapustnikove dolge do višine vrednosti podedovanega premoženja. Če dediči davčnega dolga ne plačajo, se ob upoštevanju vsebine sklepa o dedovanju in določb Zakona o dedovanju, davčni dolg zapustnika prenese na dediče in po izdaji opomina izterja v postopku davčne izvršbe. V letu 2024 je bilo izvedenih 304 prenosov davčnega dolga na dediče. V primerjavi z letom 2023 beležimo porast števila izdanih seznamov izvršilnih naslovov za 18,9 odstotka (v letu 2023 je bilo izdanih 1.168 seznamov izvršilnih naslovov, v letu 2024 pa 1.388). Obenem zaznavamo minimalni porast izvršenih prenosov na dediče za 0,4 odstotka (v letu 2023 so bili izvedeni 303 prenosi, v letu 2024 pa 304).

Podobno kot je za vodenje in odločanje v postopkih zaradi insolventnosti pristojno sodišče, velja tudi v primeru zavarovanja davčnega dolga z zastavno pravico na nepremičninah. Postopek prodaje nepremičnine in poplačilo upnikov vodi izvršilno sodišče, zato davčni organ po podanih predlogih sodiščem v višini 34.729.257 EUR nima vpliva na hitrost postopka ali višino poplačila dolga.

Dolg katerega ni bilo mogoče poplačati v postopkih davčne izvršbe, pravica do izterjave pa še ni zastarala, znaša 36,1 odstotka pogojno izterljivega dolga. Zoper naveden dolg je davčni organ izvedel vse zakonsko predpisane ukrepe izvršbe (administrativna izvršba, individualna obravnava v primeru izvršbe iz premoženja, ki zahteva poglobljeno obravnavo, izvršba na nepremičnine ali na poslovni delež dolžnika v družbi...) vendar dolga ni oz. ni bilo mogoče izterjati, saj dolžniki nimajo oz. niso imeli rubljivega premoženja.

Preglednica 4: Stanje in gibanje pogojno izterljivega dolga, v EUR

Razlog dvomljivosti	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	IND 31.12.2023/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2023	Delež v %
Stečaj	275.623.532	239.473.779	252.810.073	86,9	91,7	105,6	60,2
Dolga ni mogoče poplačati v postopku davčne izvršbe	162.653.843	153.139.166	151.549.343	94,2	93,2	99,0	36,1
Prisilna poravnava	1.720.536	11.918.273	341.149	692,7	19,8	2,9	0,1
Fizična oseba odseljena neznano kam	10.924.209	4.809.904	11.291.383	44,0	103,4	234,8	2,7
Dolžnik umrl	5.339.612	424.217	4.038.134	7,9	75,6	951,9	1,0
*Ostalo	462.895	279.325	89.316	60,3	19,3	32,0	0,0
SKUPAJ	456.724.627	410.044.664	420.119.399	89,8	92,0	102,5	100

* OSTALO: prisilna likvidacija, izbris brez likvidacije ipd.

Vir: FURS

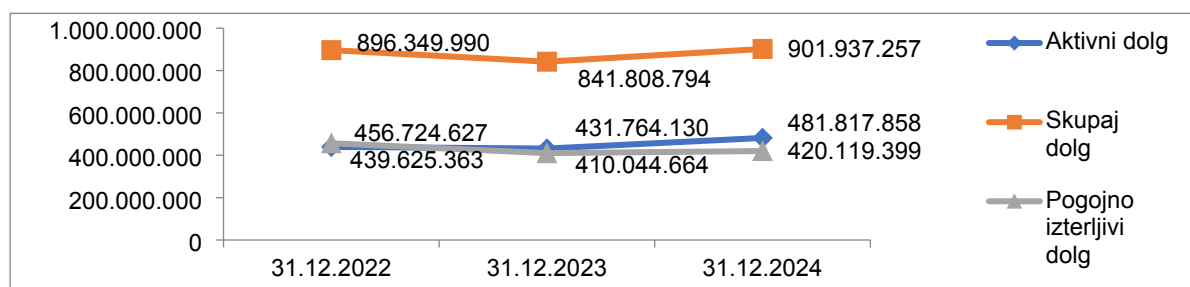
4.2 Gibanje davčnega dolga

V letu 2024 se je davčni dolg v primerjavi z letom 2023 zvišal za 60.128.463 EUR oziroma 7,1 odstotek, v primerjavi z letom 2022 pa za 5.587.267 EUR (0,6 odstotka). Pri aktivnem dolgu je v letu 2024 zaznati

zvišanje dolga za 50.053.728 EUR oziroma 11,6 odstotka, pri pogojno izterljivem dolgu pa za 10.074.734 EUR oziroma 2,5 odstotka.

Eden od razlogov za višje stanje dolga konec leta 2024 v primerjavi s preteklim letom, je bila sprememba terjatve po obračunu v višini 23,1 mio EUR, ki je potekala v času izpisa odprtih postavk za zaključni račun, za katero popravka, ni bilo mogoče več vključiti v leto 2024. Postavka⁸ se izkazuje v aktivnem davčnem dolgu iz naslova trošarine po obračunu za mesec november v znesku 23,1 mio EUR, čeprav je bilo plačilo prejeto 30.12.2024.

Slika 5: Gibanje davčnega dolga, v EUR

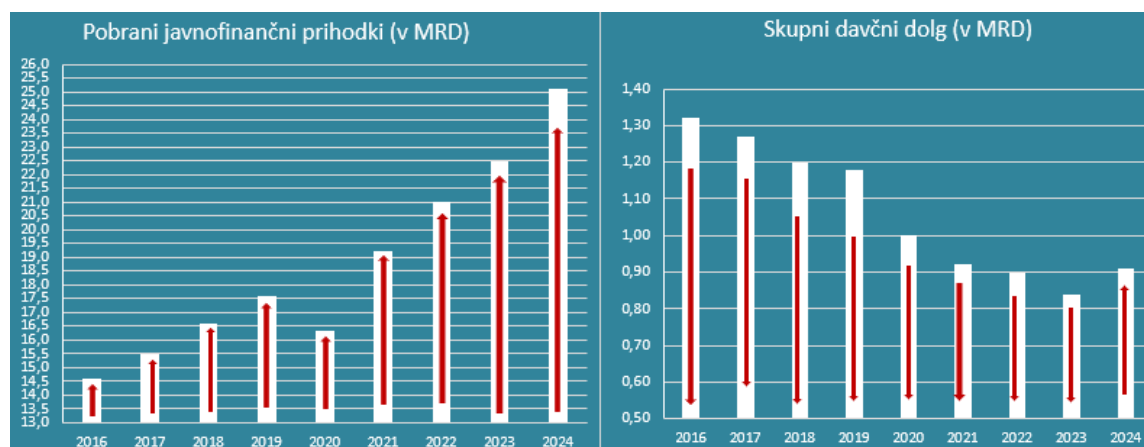

Vir: FURS

Pri spremljanju gibanja davčnega dolga je poleg znižanja absolutnega zneska davčnega dolga v primerjavi s predhodnim obdobjem treba upoštevati tudi gibanje deleža dolga glede na letno pobrane javnofinančne prihodke FURS:

- delež davčnega dolga za vse blagajne javnega financiranja v vseh letno pobranih javnofinančnih prihodkih FURS je v letu 2024 zdrsnil na 3,6 odstotka, v letu 2014, ko je bil ustanovljen FURS, je znašal 10,4 odstotka;
- delež dolga blagajne Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije v letno pobranih prispevkih za socialno varnost za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je v letu 2024 zdrsnil na 2,4 odstotek, v letu 2014 je znašal 8,7 odstotka;
- delež dolga blagajne Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v letno pobranih prispevkih za socialno varnost za zdravstveno zavarovanje je v letu 2024 zdrsnil na 1,7 odstotka, v letu 2014 je znašal 6,2 odstotka.

Slika 6: Trend gibanja javnofinančnih prihodkov in davčnega dolga od leta 2016 do 2024

Vir: FURS

⁸ Plačilo 23,1 mio EUR je vključena v javnofinančnih prihodkih v letu 2024 kot trošarina.

Preglednica 5: Delež davčnega dolga v pobranih javnofinančnih prihodkih, v EUR

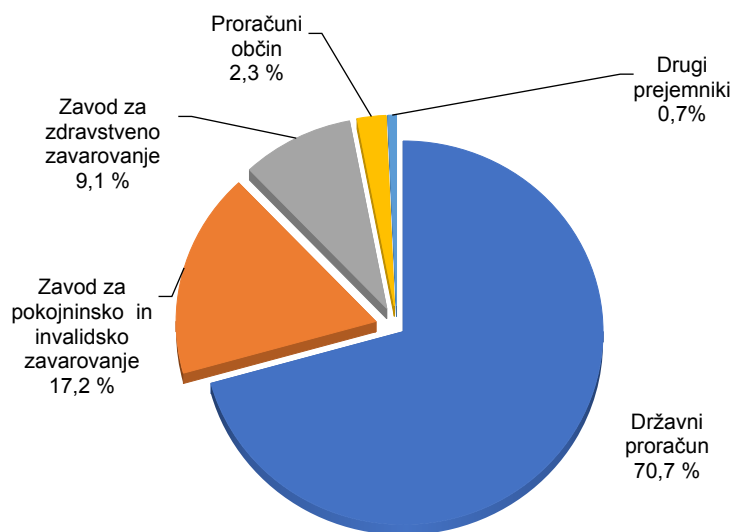
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skupaj javnofinančni prihodki in prejemki FURS	17.572.564.063	16.281.755.053	19.205.493.984	21.049.211.315	22.514.980.147	25.120.839.871
Davčni dolg na dan 31. 12.	1.180.360.733	998.089.394	918.507.974	896.349.990	841.808.794	901.937.257
Delež davčnega dolga v pobranih javnofinančnih prihodkih in prejemkih FURS, v %	6,7	6,1	4,8	4,3	3,7	3,6

Vir: FURS

4.3 Davčni dolg po blagajnah javnega financiranja

Po razporeditvi davčnega dolga po blagajnah javnega financiranja ima največji delež dolga proračun države, in sicer 70,7 odstotka. Blagajna Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ima 17,2-odstotni delež dolga, blagajna Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije 9,1-odstotni delež ter proračuni občin 2,3-odstotni delež dolga. 0,7 odstotni delež pripada drugim prejemnikom.

Slika 7: Davčni dolg po blagajnah javnega financiranja

Vir: FURS

Podatki o višini in gibanju dolga po blagajnah javnega financiranja so prikazani v preglednici 6.

Preglednica 6: Stanje in gibanje davčnega dolga po blagajnah javnega financiranja, v EUR

Davčni dolg po javnofinančnih blagajnah	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	IND 31.12.2023/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2023	Delež v %
Državni proračun							
Aktivni dolg	306.730.194	296.037.536	337.113.692	96,5	109,9	113,9	70,0
Pogojno izterljivi dolg	310.483.279	285.414.513	300.409.391	91,9	96,8	105,3	71,5
Skupaj dolg	617.213.473	581.452.049	637.523.083	94,2	103,3	109,6	70,7
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje							
Aktivni dolg	79.264.785	80.786.270	82.293.644	101,9	103,8	101,9	17,1
Pogojno izterljivi dolg	89.472.983	75.166.797	72.565.004	84,0	81,1	96,5	17,3
Skupaj dolg	168.737.768	155.953.067	154.858.648	92,4	91,8	99,3	17,2
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije							
Aktivni dolg	41.407.396	42.134.934	45.797.879	101,8	110,6	108,7	9,5
Pogojno izterljivi dolg	43.108.228	37.795.766	36.494.229	87,7	84,7	96,6	8,7
Skupaj dolg	84.515.624	79.930.700	82.292.108	94,6	97,4	103,0	9,1
Proračun občin							
Aktivni dolg	9.907.870	10.007.127	10.412.435	101,0	105,1	104,1	2,2
Pogojno izterljivi dolg	13.660.137	11.667.588	10.650.775	85,4	78,0	91,3	2,5
Skupaj dolg	23.568.007	21.674.715	21.063.210	92,0	89,4	97,2	2,3
Ostalo*							
Aktivni dolg	2.315.118	2.798.263	6.200.208	120,9	267,8	221,6	1,3
Pogojno izterljivi dolg	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj dolg	2.315.118	2.798.263	6.200.208	120,9	267,8	221,6	0,7
SKUPAJ DOLG	896.349.990	841.808.794	901.937.257	93,9	100,6	107,1	100,0

Vir: FURS

Analiza gibanja davčnega dolga po blagajnah javnega financiranja kaže, da se je dolg v letu 2024:

- zvišal pri blagajni države za 56.071.034 EUR oziroma 9,6 odstotka in pri blagajni Zavoda za zdravstvo zavarovanje Slovenije za 2.361.408 EUR oziroma 3 odstotka ter
- znižal pri blagajni Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za 1.094.419 EUR oziroma 0,7 odstotka in blagajnah občin za 611.505 EUR oziroma 2,8 odstotka.

4.4 Davčni dolg po vrstah prihodkov oziroma dajatev

Po vrsti prihodkov imajo na dan 31. 12. 2024 največji delež davčnega dolga davčni prihodki, in sicer 92,9 odstotka, nedavčni prihodki⁹ pa 6,4 odstotka.

Podatki o višini in gibanju dolga po posameznih vrstah prihodkov oziroma dajatev so prikazani v preglednici 7.

⁹ V skupino nedavčnih prihodkov sodijo prihodki iz udeležbe pri dobičku in dohodku od premoženja, takse in pristojbine, denarne kazni in drugi nedavčni prihodki.

Preglednica 7: Stanje in gibanje davčnega dolga po vrstah prihodkov oziroma dajatev, v EUR

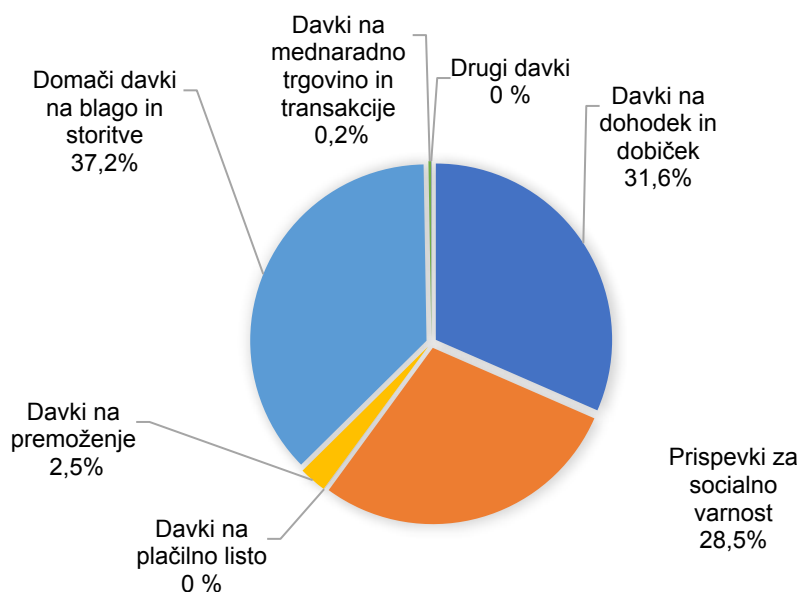
Davčni dolg po vrstah prihodkov oziroma davkov	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024	IND 31.12.2023/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2022	IND 31.12.2024/ 31.12.2023
A. Davčni prihodki	839.617.037	785.139.270	838.048.775	93,5	99,8	106,7
DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	254.857.804	252.245.333	264.025.487	99,0	103,6	104,7
Dohodnina	214.120.776	207.293.549	216.389.567	96,8	101,1	104,4
Letni poračun	65.505.681	65.979.447	69.759.792	100,7	106,5	105,7
Akontacije dohodnine	88.582.049	87.025.587	88.091.599	98,2	99,4	101,2
Dohodnina od dobička iz kapital, dividend in obresti	18.738.037	17.920.502	18.839.828	95,6	100,5	105,1
Dohodnina od nenapovedanih dohodkov	41.295.009	36.368.013	39.698.348	88,1	96,1	109,2
Davek od dohodkov pravnih oseb	40.710.877	44.947.339	47.538.863	110,4	116,8	105,8
Drugi davki na dohodek in dobiček	26.151	4.445	97.057	17,0	371,1	2.183,5
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	255.542.927	238.080.798	239.253.899	93,2	93,6	100,5
Prispevek za zaposlovanje	1.095.378	1.043.394	1.020.959	95,3	93,2	97,8
Prispevek za starševsko varstvo	1.200.520	1.155.158	1.133.630	96,2	94,4	98,1
Prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	168.735.578	155.951.987	154.807.761	92,4	91,7	99,3
Prispevki za zdravstveno zavarovanje	84.511.451	79.930.259	82.291.549	94,6	97,4	103,0
DAVKI NA PLAČILNO LISTO IN DELOVNO SILO	346.454	381.157	219.294	110,0	63,3	57,5
Posebni davek na določene prejemke	346.454	381.157	219.294	110,0	63,3	57,5
DAVKI NA PREMOŽENJE	23.445.583	21.645.819	21.124.724	92,3	90,1	97,6
Davki na nepremičnine	20.991.239	19.157.106	18.480.174	91,3	88,0	96,5
Davki na premožnine	42.492	36.079	34.800	84,9	81,9	96,5
Davki na dediščine in darila	2.041.549	2.074.302	2.120.016	101,6	103,8	102,2
Davek na promet nepremičnin	370.303	378.332	489.734	0,0	0,0	0,0
DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	301.464.304	270.638.708	311.198.258	89,8	103,2	115,0
Davek na dodano vrednost	298.539.342	269.149.128	285.680.620	90,2	95,7	106,1
Drugi davki na blago in storitve (CO2)	13.648	68.859	71.377	504,5	523,0	103,7
Trošarine	1.874.208	639.789	24.378.067	34,1	1.300,7	3.810,3
Davki na posebne storitve	396.665	360.651	376.623	90,9	94,9	104,4
Drugi davki na uporabo blaga in storitev	452.421	326.479	377.063	72,2	83,3	115,5
Davki na motorna vozila	188.020	93.802	314.508	49,9	167,3	335,3
DAVKI NA MEDNARODNO TRGOVINO IN TRANSAKCIJE	3.724.791	1.931.667	2.011.635	51,9	54,0	104,1
Carine	3.724.791	1.931.667	2.011.635	51,9	54,0	104,1
DRUGI DAVKI	235.174	215.788	215.478	91,8	91,6	99,9
B. Nedavčni prihodki	54.405.838	53.867.712	57.636.571	99,0	105,9	107,0
C. Transferni prihodki	5.974	691	51.469	11,6	861,6	7.448,5
D. Ostalo	6.023	2.858	234	47,5	3,9	8,2
E. Skupaj davčni dolg (A+B+C+D)	894.034.872	839.010.531	895.737.049	93,8	100,2	106,8
F. Druge terjatve	2.315.118	2.798.263	6.200.208	120,9	267,8	221,6
Skupaj davčni dolg in druge terjatve (E + F)	896.349.990	841.808.794	901.937.257	93,9	100,6	107,1

Vir: FURS

4.5 Davčni dolg po vrsti dajatve

V okviru davčnih prihodkov imajo največji delež dolga domači davki na blago in storitve, in sicer 37,2 odstotka. Davki na dohodek in dobiček 31,6-odstotni delež, prispevki za socialno varnost imajo 28,5-odstotni delež dolga, davki na premoženje 2,5-odstotni delež ter davki na mednarodno trgovino in transakcije 0,2-odstotni delež.

Slika 8: Struktura davčnega dolga iz davčnih prihodkov

Vir: FURS

Analiza gibanja davčnega dolga po vrstah davkov kaže, da je v letu 2024 zaznati:

- *zvišanje dolga* pri domačih davkih na blago in storitve za 40.559.550 EUR oziroma 15 odstotka, pri davkih na dohodek in dobiček za 11.780.154 EUR oziroma 4,7 odstotka, pri prispevkih za socialno varnost za 1.173.101 EUR oziroma 0,5 odstotka ter pri mednarodni trgovini in transakcijah za 79.968 EUR oziroma 4,1 odstotka;
- *znižanje dolga* pri davkih na premoženje za 521.095 EUR oziroma 2,4 odstotka in pri davkih na plačilno listo in delovno silo za 161.863 EUR oziroma 42,5 odstotka.

4.6 Davčni dolg po starosti

Pregled višine davčnega dolga po blagajnah in letu nastanka dolga glede na datum zapadlosti je razviden iz preglednice 8.

Dolg z zapadlostjo v letu 2024 po stanju na dan 31. 12. 2024 znaša 297.124.913 EUR (32,9 odstotek), ob sestavi poročila pa le-ta na dan 31. 3. 2025 znaša 151.147.823 EUR (17,6 odstotka). Preostali dolg je iz prejšnjih let.

Preglednica 8: Davčni dolg po javnofinančnih blagajnah glede na zapadlost, v EUR

Davčni dolg po javnofinančnih blagajnah	Zapadlost dolga v letu 2019	Zapadlost dolga v letu 2020	Zapadlost dolga v letu 2021	Zapadlost dolga v letu 2022	Zapadlost dolga v letu 2023	Zapadlost dolga v letu 2024	Skupaj stanje dolga
Državni proračun							
Aktivni dolg	60.703.314	10.498.578	17.240.820	20.035.675	32.176.383	196.458.922	337.113.692
Pogojno izterljivi dolg	169.430.929	22.126.360	18.933.074	28.472.579	34.624.606	26.821.843	300.409.391
Skupaj država	230.134.243	32.624.938	36.173.894	48.508.254	66.800.989	223.280.765	637.523.083
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje							
Aktivni dolg	25.299.258	3.194.006	4.043.625	4.588.328	7.779.374	37.389.053	82.293.644
Pogojno izterljivi dolg	53.905.895	3.620.461	3.712.867	4.081.405	4.691.756	2.552.620	72.565.004
Skupaj ZPIZ	79.205.153	6.814.467	7.756.492	8.669.733	12.471.130	39.941.673	154.858.648
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije							
Aktivni dolg	13.258.592	1.697.061	1.956.141	2.347.170	3.944.323	22.594.592	45.797.879
Pogojno izterljivi dolg	26.615.744	2.008.175	1.952.366	2.145.469	2.372.965	1.399.510	36.494.229
Skupaj ZZS	39.874.336	3.705.236	3.908.507	4.492.639	6.317.288	23.994.102	82.292.108
Proračun občin							
Aktivni dolg	3.217.708	415.220	692.419	728.434	930.259	4.428.395	10.412.435
Pogojno izterljivi dolg	9.612.237	244.300	248.986	167.240	202.661	175.351	10.650.775
Skupaj občine	12.829.945	659.520	941.405	895.674	1.132.920	4.603.746	21.063.210
Ostalo							
Aktivni dolg	169	377	56.835	315.634	522.566	5.304.627	6.200.208
Pogojno izterljivi dolg	0	0	0	0	0	0	0
Skupaj ostalo	169	377	56.835	315.634	522.566	5.304.627	6.200.208
SKUPAJ AKTIVNI DOLG	102.479.041	15.805.242	23.989.840	28.015.241	45.352.905	266.175.589	481.817.858
SKUPAJ POGOJNO IZTERLJIVI DOLG	259.564.805	27.999.296	24.847.293	34.866.693	41.891.988	30.949.324	420.119.399
SKUPAJ DAVČNI DOLG	362.043.846	43.804.538	48.837.133	62.881.934	87.244.893	297.124.913	901.937.257

Opomba: Absolutno zastaranje davčnega dolga nastopi po desetih letih, zaradi nekaterih postopkov se v skladu s predpisi rok zastaranja podaljša, zato je del dolga tudi starejši od 10 let (znesek je vključen v stolpec »zapadlost dolga do leta 2019«).

Vir: FURS

Delež aktivnega dolga z zapadlostjo v letu 2024 znaša 55,2 odstotka, pogojno izterljivega pa 7,4 odstotka. Dolg iz leta 2024 je predmet izvršb s sistemskimi ukrepi (sklepi o davčni izvršbi na denarne prejeme in sredstva na računih), dolg pred letom 2024 pa zahteva individualno obravnavo v postopkih glede na sredstva, ki so lahko predmet izvršbe (terjatve, premičnine, nepremičnine).

Preglednica 9: Delež davčnega dolga v strukturi dolga glede na zapadlost v odstotkih

Delež davčnega dolga v strukturi dolga glede na zapadlost	Zapadlost dolga v letu 2019	Zapadlost dolga v letu 2020	Zapadlost dolga v letu 2021	Zapadlost dolga v letu 2022	Zapadlost dolga v letu 2023	Zapadlost dolga v letu 2024	Skupaj delež dolga
Aktivni dolg	21,3	3,3	5,0	5,8	9,4	55,2	100,0
Pogojno izterljivi dolg	61,7	6,7	5,9	8,3	10,0	7,4	100,0
SKUPAJ DAVČNI DOLG	40,1	4,9	5,4	7,0	9,7	32,9	100,0

Vir: FURS

4.7 Odpis davčnih obveznosti

Davčni organ v skladu z določbami 101., 105., 106. in 107. člena ZDavP-2 odpíše davek oziroma del davka zaradi naslednjih razlogov:

- odpisi davka pri stečajih in prisilnih poravnava – zaključek stečaja, prisilne poravnave, poenostavljene prisilne poravnave in stečaja zapuščine (prvi stolpec v preglednici 10),
- če je pravica do izterjave zastarala, razen v primerih, ko je davčni dolg zavarovan s hipoteko in je pred potekom roka za zastaranje vložen predlog za izvršbo na nepremičnine (drugi stolpec v preglednici 10),
- odpisi zaradi ogrožanja preživljanja davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov (tretji stolpec v preglednici 10),
- odpisi po višini neplačanega davka do 1 evro (tretji stolpec v preglednici 10),
- odpisi, če je davčni zavezanec umrl in ni zapustil premoženja, če ga ni mogoče izterjati od pravne osebe, zavezanca za davek, niti iz morebitnega predloženega instrumenta zavarovanja niti od njenega pravnega naslednika (tretji stolpec v preglednici 10),
- in v drugih primerih, določenih z zakonom (tretji stolpec v preglednici 10).

Z odpisom davčna obveznost preneha. Davčni organ odpisani davek izbriše iz evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca za davek.

V letu 2024 je bilo odpisanih za 110.941.531 EUR davčnih obveznosti. Največ obveznosti, in sicer v višini 64.269.172 EUR oziroma 57,9 odstotka je bilo odpisanih iz razloga zaključenih insolvenčnih postopkov. Od tega je bilo pri le desetih zavezancih, pri katerih je bil pravomočno končan postopek stečaja, skupno odpisan dolg v višini 13.106.645 EUR oziroma 20,4 odstotka. Največji odpis zaradi zaključka stečaja je bil izveden v višini 2.879.642 EUR.

Preglednica 10: Odpisi davčnih obveznosti po razlogih, v EUR

LETO	Odpisan znesek - insolventnost	Odpisan znesek - zastaranje	Odpisan znesek - ostalo	Odpisan znesek dajatev - SKUPAJ
2019	137.919.176	36.195.219	14.800.879	188.915.274
2020	161.003.981	26.476.791	22.214.061	209.694.833
2021	119.650.637	39.045.370	21.938.411	180.634.418
2022	105.621.864	28.826.573	10.195.104	144.643.540
2023	127.903.558	37.372.456	13.431.781	178.707.795
2024	64.269.172	30.026.586	16.645.773	110.941.531

Vir: FURS

Podatki o odpisanih davčnih obveznostih ločeno po blagajnah javnega financiranja so prikazani v preglednici 11.

Preglednica 11: Odpisi davčnih obveznosti po blagajnah javnega financiranja, v EUR

<i>Leto odpisa</i>	<i>Državni proračun</i>	<i>Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje</i>	<i>Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije</i>	<i>Proračun občin</i>	<i>Ostalo</i>	<i>SKUPAJ</i>
2019	136.113.653	32.748.637	16.421.408	3.631.575	0	188.915.274
2020	168.617.302	25.398.543	12.666.562	3.012.426	0	209.694.833
2021	141.284.904	23.600.155	11.772.464	3.973.309	3.586	180.634.418
2022	108.099.962	22.154.237	10.628.648	3.234.080	526.613	144.643.540
2023	131.275.830	29.465.952	13.001.388	2.769.302	2.195.323	178.707.795
2024	84.006.406	16.496.658	8.472.685	1.965.722	60	110.941.531

Vir: FURS

5. Plačilne ugodnosti

Odobritev plačilnih ugodnosti ima zaradi prestavitve roka zapadlosti posredno vpliv na davčni dolg. Zavezanci, ki se nahajajo v finančni stiski, imajo v skladu z zakonodajo pravico do obročnega plačila, odloga ali celo do odpisa davka.

Institut odloga oziroma obročnega plačevanja davka je urejen v 101., 102., 103., 104. in 110. členu ZDavP-2, podrobnejša merila pa določa Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku¹⁰.

FURS lahko fizičnim osebam na podlagi 101. člena ZDavP-2 dovoli odpis, delni odpis ali odlog plačila¹¹ davka za do dve leti oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, če bi bilo zaradi plačila davčne obveznosti lahko ogroženo preživljanje davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov.

V skladu s 102. členom ZDavP-2 se poslovnim subjektom lahko dovoli odlog plačila davka za največ 24 mesecev¹² ali obročno plačilo v največ 24 mesečnih obrokih, če bi jim zaradi trajnejše nelikvidnosti ali izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov iz razlogov, na katere davčni zavezanec ni mogel vplivati, nastala hujša gospodarska škoda in bi davčnemu zavezancu odlog in obročno plačevanje davka omogočilo preprečitev hujše gospodarske škode. V skladu z drugim odstavkom 102. člena ZDavP-2 pa se lahko dovoli plačilo davka v največ 60 mesečnih obrokih, če davčni zavezanec predloži pravnomočni sklep, s katerim je na podlagi zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in postopke prisilnega prenehanja, potrjen sporazum o finančnem prestrukturiranju ali sklep o potrjeni poenostavljeni prisilni poravnavi.

Ne glede na izpolnjevanje pogojev iz 101. in 102. člena ZDavP-2 se lahko v skladu s prvim odstavkom 103. člena ZDavP-2 dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih ali odlog plačila za največ 24 mesecev davčnemu zavezancu, ki predloži ustrezen instrument zavarovanja iz 117. člena ZDavP-2 ali dovoli vknjižbo zastavne pravice v ustrezni register.

Na podlagi drugega odstavka 103. člena ZDavP-2 se lahko fizični osebi odobri obročno plačilo davka v največ treh mesečnih obrokih, če gre za davek, ki se ne nanaša na opravljanje dejavnosti. Večina obročnih plačil se odobri po tej pravni podlagi, in sicer za obveznosti iz naslova letne odmere dohodnine.

¹⁰ Uradni list RS, št. 141/06, 46/07, 102/07, 28/09, 101/11, 24/12, 32/12 – ZDavP-2E, 19/13, 45/14, 97/14, 39/15, 40/16, 85/16, 30/17, 37/18, 43/19, 80/19, 106/20, 200/20, 135/21, 43/22, 166/22 in 74/23

¹¹ Z novelo ZDavP-2O, ki je stopila v veljavo 27.11.2024, se je iz 101. člena ZDavP-2 črtala možnost odloga plačila.

¹² Z novelo ZDavP-2O, ki je stopila v veljavo 27.11.2024, se je iz 102. člena ZDavP-2 črtala možnost odloga plačila.

Kot je razvidno iz preglednice 12, je v letu 2024 število odobrenih zahtevkov za odlog plačila večje za 5 zahtevkov oziroma 3,5 odstotka, število odobrenih zahtevkov za obročno plačilo pa je večje za 1.195 zahtevkov oziroma za 13,5 odstotka.

Znesek odloženih davčnih obveznosti se je v primerjavi z letom 2023 zmanjšal za 1.604.451 EUR oziroma 31,1 odstotka, znesek odobrenih obročnih plačil pa se je povečal za 3.690.724 EUR oziroma 10,9 odstotka.

Preglednica 12: Odlogi in obročno plačilo davka po ZDavP-2

Vrsta zahtevka	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v EUR)	Število odobrenih zahtevkov	Znesek odobrenih zahtevkov (v EUR)	Število	Znesek
Odlog plačila	143	5.150.282	148	3.545.831	103,5	68,9
od tega poslovni subjekti	57	4.413.401	64	2.502.246	112,3	56,7
Obročno plačilo	8.863	32.898.483	10.058	36.489.207	113,5	110,9
od tega poslovni subjekti	621	16.062.875	419	14.811.138	67,5	92,2

Vir: FURS

Odlog plačila oziroma obročno plačilo ni dovoljeno odobriti za akontacije davka, davčni odtegljaj, prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje, globe in stroške postopka o prekršku, obveznosti, za katere davčni organ vodi samo izvršbo in ne vodi knjigovodskih evidenc, ter za obveznosti, na katere učinkuje postopek zaradi insolventnosti.

Za globe in stroške postopka o prekršku se lahko dovoli le obročno odplačilo v skladu z določbami zakona, ki ureja prekrške.

6. Rezultati ukrepov izterjave

FURS je v prvi vrsti pristojen za izterjavo davkov, prispevkov in drugih obveznih dajatev, ki jih sam odmerja, izterjuje pa tudi nedavčne obveznosti drugih predlagateljev, če za to obstaja pravna podlaga v zakonu.

Kljub temu, da zakonodaja ne predpisuje obveznega opominjanja, FURS uporabnikom mobilne aplikacije eDavki pred zapadlostjo njihovih obveznosti omogoča obveščanje o izteku roka za plačilo davka, če so na to storitev naročeni.

Po zapadlosti terjatev in pred začetkom davčne izvršbe, FURS pozove dolžnike k prostovoljni poravnavi zapadle obveznosti z opominom, ki poleg poziva k plačilu, opozori tudi na posledice neplačila dolga in stroške, ki bi ga bremenili v primeru začetka izvršbe.

FURS poziva dolžnike k plačilu tudi z izdajo pozivov za plačilo in predložitvev seznama premoženja. V skladu z načelom ekonomičnosti in sorazmernosti izvršilnih sredstev, postopkov davčne izvršbe ni mogoče oziroma smiselno začeti v primeru dolžnikov z nizkimi dolgovanimi obveznostmi, ki ne dosegajo niti stroškov vodenja postopka ali za nove obveznosti dolžnikov, ki po podatkih uradnih evidenc in/ali ob upoštevanju ugotovitev v predhodnih že izvedenih postopkih v Sloveniji nimajo rubljivega premoženja

in/ali bivališča oziroma so na uradno registriranem naslovu neznani ali na prestajanju zaporne kazni. Navedenim dolžnikom se izda poziv, ki predstavlja uradno dejanje davčnega organa z namenom davčne izvršbe.

Kljub ukrepom za vzpodbujanje prostovoljnega plačevanja davkov (npr. ozaveščanje posameznih ciljnih skupin, medijske objave, pošiljanje opominov itd.) del davčnih obveznosti ostane neplačan, zato mora FURS dosledno, učinkovito in nepristransko uporabljati vsa zakonita sredstva prisile za izterjavo dolga.

Postopek davčne izvršbe se začne z izdajo sklepa o davčni izvršbi. Z izvršbo po upravni poti se lahko poseže na dolžnikove denarne prejemke, denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri bankah ali hranilnicah, denarne terjatve do tretjih, vrednostne papirje in premičnine. Posebne oblike izvršbe so izvršba iz nepremičnega premoženja in deleža družbenika v družbi. Ukrepi davčne izvršbe so načrtovani glede na sredstva dolžnika s ciljem čim lažjega poplačila dolga in glede na višino stroškov, ki nastanejo v postopku izvršbe za davčni organ in zavezanca.

Skrajni ukrep za poplačilo oziroma obvladovanje dolga je predlog davčnega organa za uvedbo stečajnega postopka zoper dolžnika in izbris dolžnika iz Poslovnega registra Slovenije.

V primeru, ko je zoper dolžnika v teku kateri izmed postopkov zaradi insolventnosti, je pri uveljavljanju terjatev potrebno upoštevati pravila insolvenčne zakonodaje. V času trajanja insolvenčnega postopka za dolg, na katerega učinkuje ta postopek, ni dovoljeno voditi postopka izvršbe niti zavarovanja. Terjatve zoper insolventnega dolžnika se lahko poplačajo le v skladu z insolvenčno zakonodajo, ki položaj davčnega organa izenačuje z drugimi (civilnimi) upniki. Po stanju 31. 12. 2024 je bilo pogojno izterljivega dolga, prijavljenega v insolvenčne postopke, ki ga davčni organ ne sme terjati v izvršbi, 253 milijonov EUR, kar predstavlja skoraj 28,1 odstotek davčnega dolga.

V letu 2024 je bilo na podlagi izdanih opominov, pozivov in sklepov o davčni izvršbi izterjanega za 749.590.056 EUR dolga (od tega 715.569.097 EUR iz naslova obveznih dajatev in 34.020.959 EUR iz naslova nedavčnih obveznosti). Največji delež plačil predstavljajo plačila na podlagi opominov in pozivov, in sicer 70,9 odstotka vseh plačil. Plačila prejeta po sklepih predstavljajo 29,1 odstotni delež vseh plačil.

Primerjava podatkov s preteklim letom kaže, da je bilo v letu 2024 terjanega za 233.986.873 EUR (15,8 odstotka) več dolga ter posledično izterjano za 91.051.124 EUR (13,8 odstotka) več dolga kot v letu 2023. Po izdanih opominih in pozivih je bilo poplačanega za 69.642.908 EUR (15,1 odstotka) več dolga kot leta 2023, po izdanih sklepih o davčni izvršbi pa 21.408.216 EUR (10,9 odstotka). Navedeno je mogoče pripisati zlasti dejstvu, da je bilo v letu 2024 odmerjeno za 2,8 milijardi EUR (10,5 odstotka) več davčnih obveznosti kot leto poprej. Uveden je bil tudi nov obvezni zdravstveni prispevek, s katerim se je ukinilo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Posledično je bilo tudi v izterjavo prejeta nekoliko več neplačanih obveznosti, za katere so bili, s ciljem poplačila dolga, izvedeni različni ukrepi izterjave.

Preglednica 13: Ukrepi izterjave davkov in drugih obveznih dajatev ter nedavčnih obveznosti

Ukrepi izterjave	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
Opomini pred začetkom davčne izvršbe						
Poslani opomini	932.532	759.527.255	977.559	852.732.943	104,8	112,3
Plačila na podlagi opominov	594.289	458.103.379	597.949	525.931.891	100,6	114,8
Pozivi za plačilo in predložitev seznama premoženja						
Izdani pozivi za plačilo in predložitev seznama premoženja	34.547	83.742.975	43.369	145.733.118	125,5	174,0
Plačila na podlagi pozivov	17.095	3.525.259	11.449	5.339.655	67,0	151,5
Sklep o davčni izvršbi						
Izdani sklepi	309.475	635.422.437	326.333	714.213.479	105,4	112,4
Plačila na podlagi sklepov	344.908	196.910.294	311.297	218.318.510	90,3	110,9
Terjani dolg po opominih in sklepih SKUPAJ	1.276.554	1.478.692.667	1.347.261	1.712.679.540	105,5	115,8
Realizacija po opominih in sklepih SKUPAJ	956.292	658.538.932	920.695	749.590.056	96,3	113,8

Vir: FURS

Pri davčnih zavezancih, ki imajo v knjigovodski evidenci izkazane neporavnane obveznosti, hkrati pa so upravičeni do vračila davka po obračunu ali odločbi, FURS izvaja pobot obveznosti. V letu 2024 je bilo izvedenih za 295.996.650 EUR pobotov.

V primeru zavarovanja davčnega dolga FURS izvede unovčitev predloženih instrumentov zavarovanja. V letu 2024 je bilo z unovčitvijo zavarovanj poplačan dolg v višini 1.825.582 EUR.

Preglednica 14: Izvedeni poboti in unovčitve zavarovanj, v EUR

Ukrepi izterjave	2023	2024	Indeks 2024/2023
Poboti	272.231.672	295.996.650	108,7
Unovčitve zavarovanj	7.311.135	1.825.582	25,0
Skupaj	279.542.807	297.822.232	106,5

Vir: FURS

6.1 Izterjava davkov in drugih obveznih dajatev

V letu 2024 je FURS z izdanimi opomini, pozivi in sklepi o davčni izvršbi terjal za 1.542.448.852 EUR dolga iz naslova davčnih dajatev. Na podlagi izvedenih ukrepov je bilo izterjanih 715.569.097 EUR. Večji delež plačil predstavljajo sredstva, izterjana na podlagi opominov in pozivov, in sicer 72 odstotka vseh plačil, preostanek plačil s 28 odstotka deležem pa odpade na izvršene sklepe o davčni izvršbi.

Preglednica 15: Ukrepi izterjave davkov in drugih obveznih dajatev

Ukrepi izterjave	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
Opomini pred začetkom davčne izvršbe						
Poslani opomini	764.447	688.246.105	813.001	808.778.270	106,4	117,5
Plačila na podlagi opominov	522.992	443.907.122	543.662	511.012.881	104,0	115,1
Pozivi za plačilo in predložitev seznama premoženja						
Izdani pozivi za plačilo in predložitev seznama premoženja	12.615	65.558.179	14.208	104.472.030	112,6	159,4
Plačila na podlagi pozivov	11.652	2.838.094	6.144	4.514.560	52,7	159,1
Sklep o davčni izvršbi						
Izdani sklepi	177.849	507.964.145	189.171	629.198.552	106,4	123,9
Plačila na podlagi sklepov	229.794	178.703.511	232.834	200.041.656	101,3	111,9
Terjani dolg po opominih in sklepih SKUPAJ	954.911	1.261.768.429	1.016.380	1.542.448.852	106,4	122,2
Realizacija po opominih in sklepih SKUPAJ	764.438	625.448.727	782.640	715.569.097	102,4	114,4

Vir: FURS

V zvezi z izdanimi opomini v letu 2024 za področje davkov je FURS posredoval 24.896 ustnih informacij zavezancem, ki so se telefonsko odzvali na opomin preko klicnega centra za opomine in pripravil 3.342 pisnih odgovorov zavezancem. Informacije in pojasnila, ki jih zavezanci prejmejo na ta način, so zlasti pomembne z vidika preprečitve neupravičeno začete davčne izvršbe in uskladitve knjigovodskega stanja zavezancev.

Po opominih je bilo v povprečju poplačanega 63,2 odstotka dolga, po sklepih o izvršbi pa 31,8 odstotka terjanega dolga.

V letu 2024 je bilo izdanih 189.171 sklepov o davčni izvršbi, s katerimi je bil terjan dolg v znesku 629.198.552 EUR. Na podlagi izdanih sklepov je bilo izterjano 200.041.656 EUR.

Največ sklepov o izvršbi je bilo izdanih na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah, in sicer 105.787 (55,9 odstotka vseh). Sledijo sklepi o izvršbi na denarne prejemke, ki jih je bilo izdanih 72.305 (38,2 odstotka). Izvršba na dolžnikove premičnine je bila začeta v 8.629 primerih (4,6 odstotka), sledijo pa ji izdani sklepi na denarno terjatev dolžnika (2.447 oz. 1,3 odstotka vseh) in sklepi na vrednostne papirje (3).

Število izdanih sklepov na denarne terjatve se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 30,9 odstotka, kar gre pripisati tudi dejstvu, da je davčni organ v postopkih izvršbe vzpostavil elektronsko poizvedovanje po podatkih o imetništvu investicijskih kuponov dolžnikov. V letu 2024 je bilo tako izdanih 672 sklepov o izvršbi, s katerimi se je poseglo na denarne terjatve dolžnikov iz naslova imetništva investicijskih kuponov. Vsako leto se povečuje tudi delež izdanih sklepov o izvršbi na denarne terjatve dolžnikov do proračunskih uporabnikov, ki izhajajo iz izdanih eRačunov, ob upoštevanju podatkov evidence izdanih računov proračunskim uporabnikom, ki jo vodi Uprava RS za javna plačila. V letu 2024 je bilo izdanih 1.487 tovrstnih sklepov o izvršbi.

Najučinkovitejše sredstvo izvršbe z vidika plačil je izvršba na denarna sredstva dolžnika pri bankah ali hranilnicah z 76,5 odstotnim deležem plačil, sledi izvršba na premično premoženje s 12,7 odstotka, 7,7 odstotka predstavlja izvršba na dolžnikove denarne prejemke in 3,1 odstotek izvršba na dolžnikove denarne terjatve.

Preglednica 16: Sklepi o davčni izvršbi po načinu

Način izvršbe glede na predmet	2023			2024			Indeks 2024/2023		
	Število	Znesek terjanega dolga po izdanih sklepih v evrih	Plačila po izdanih sklepih v evrih	Število	Znesek terjanega dolga po izdanih sklepih v evrih	Plačila po izdanih sklepih v evrih	Število	Terjan dolg	Plačila
Izvršba na denarna sredstva pri bankah oz. hranilnicah	99.012	212.285.708	132.711.594	105.787	259.800.170	152.982.434	106,8	122,4	115,3
Izvršba na denarne prejemke	68.323	61.883.349	13.474.435	72.305	77.916.690	15.324.626	105,8	125,9	113,7
Izvršba na premičnine	8.640	193.615.096	27.356.978	8.629	221.376.913	25.318.841	99,9	114,3	92,5
Izvršba na denarne terjatve	1.869	39.742.122	5.140.964	2.447	70.097.179	6.413.886	130,9	176,4	124,8
Izvršba na vrednostne papirje	5	437.870	19.540	3	7.600	1.870	60,0	1,7	9,6
Skupaj	177.849	507.964.145	178.703.511	189.171	629.198.552	200.041.656	106,4	123,9	111,9

Vir: FURS

Glavnino davčnega dolga, ki je bil v letu 2024 terjan s sklepi o izvršbi, predstavljajo obveznosti iz naslova davkov na dohodek in dobiček (31,9 odstotka) in prispevkov za socialno varnost (31 odstotka). Sledijo domači davki na blago in storitve (30,4 odstotka), davki na premoženje (1,4 odstotka) ter obveznosti iz naslova ostalih davkov (5,3 odstotka).

Preglednica 17: Učinkovitost izvršbe po vrstah dajatev v letu 2024, v EUR

Vrsta obveznosti	Znesek terjanege dolga po izdanih sklepkih	% v znesku dolga po izdanih sklepkih	Plačila po izdanih sklepkih	% plačil po sklepkih
Prispevki za socialno varnost	195.043.588	31,0	86.466.150	43,2
Domači davki na blago in storitve	191.504.501	30,4	53.369.575	26,7
Davki na dohodek in dobiček	200.923.621	31,9	47.100.703	23,5
Davki na premoženje	8.911.330	1,4	5.075.684	2,5
Ostali davki	32.815.512	5,3	8.029.544	4,1
Skupaj	629.198.552		200.041.656	

Vir: FURS

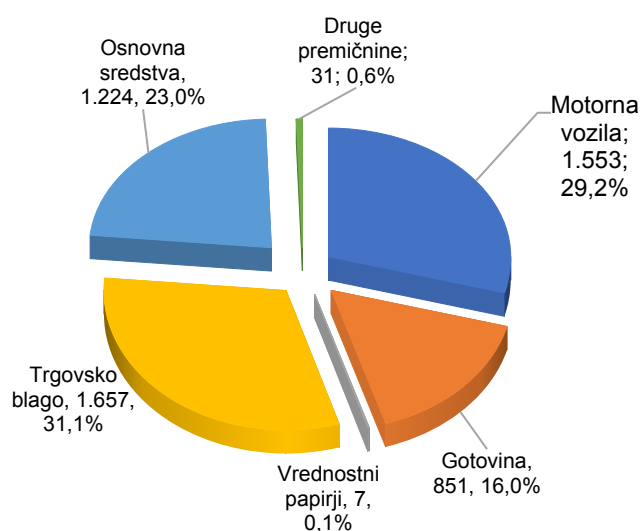
Največji delež izterjanih sredstev po sklepkih o izvršbi predstavljajo plačila iz naslova prispevkov za socialno varnost (43,2 odstotka), sledijo domači davki na blago in storitve (26,7 odstotka), davki na dohodek in dobiček (23,5 odstotka), davki na premoženje (2,5 odstotka) in plačila iz naslova ostalih davkov (4,1 odstotka).

Izvršba na dolžnikove premočnine

V letu 2024 je bilo v postopkih davčne izvršbe zarubljenih 5.323 premočnin, ocenjenih na 18.222.121 EUR. Največ je bilo rubežev trgovskega blaga, in sicer 1.657 (31,1 odstotek) ter motornih vozil, katerih je bilo zarubljenih 1.553 (29,2 odstotka). Rubežev osnovnih sredstev je bilo 1.224 (23 odstotka). Gotovina je bila zarubljena v 851 (16 odstotka) primerih, 31 (0,6 odstotka) je bilo rubežev drugih premočnin ter 7 (0,1 odstotek) rubežev vrednostnih papirjev.

Pri izvedbi rubežev gotovine se davčni organ poslužuje tudi podatkov o izdanih računih iz davčnih blagajn.

Slika 9: Število zarubljenih premočnin po vrstah zarubljenih predmetov v letu 2024

Vir: FURS

Po začetku postopka davčne izvršbe na premoženje je v izogib prisilne prodaje zarubljenih premoženj 11.564 dolžnikov poravnalo svoj dolg v znesku 24.259.882 EUR.

Zarubljeni predmeti, ocenjeni na 3.146.875 EUR, so bili v letu 2024 predmet prodaje na javnih dražbah, z zbiranjem ponudb in s sklenitvijo neposrednih pogodb ter na način, da je bilo dolžnikom dano pooblastilo, da zarubljene premoženje prodajo sami. Skupni izkupiček vseh izvedenih prodaj zarubljenih premoženj je znašal 904.082 EUR.

Za prodajo zarubljenega premoženja je bilo v letu 2024 izvedenih 286 javnih dražb. Od tega je bila večina, 284 spletnih javnih dražb ter 2 »klasični« javni dražbi.

Preko portala eDražbe FURS so se na spletnih javnih dražbah prodajale premoženje, katerih izklicna cena je znašala 1.255.228 EUR. Uspešnih je bilo 92 dražb, izkupiček od prodaje pa je znašal 362.752 EUR.

Na 2 »klasičnih« javnih dražbah so bile prodajane premoženje, katerih izklicna cena je znašala 11.815 EUR. Dražbi sta bili neuspešno zaključeni.

V letu 2024 je bilo za zarubljene predmete, ocenjene na 124.392 EUR, izvedenih tudi 18 postopkov prodaje z zbiranjem ponudb. S prodajo na ta način je bilo poplačanega za 38.386 EUR dolga.

Zarubljene premoženje se lahko prodajo tudi z neposredno pogodbo. Sklenitev takšne pogodbe je dovoljena v primerih prodaje živali, hitro pokvarljivega blaga, premoženj, katerih hramba je povezana z velikimi stroški ter premoženj, za katere ni večjega povpraševanja. V letu 2024 je bilo sklenjenih 48 neposrednih pogodb, s katerimi so se prodajale premoženje, ocenjene na 88.581 EUR. Izkupiček navedenih prodaj je znašal 86.767 EUR.

V 223 primerih je zarubljene premoženje po pooblastilu prodajal dolžnik sam. To premoženje je bilo ocenjeno na 1.666.859 EUR. V 100 primerih je bila prodaja uspešna in iz tega naslova dosežena kupnina v višini 416.177 EUR.

Predlogi sodišču za izvršbo na dolžnikove nepremičnine na podlagi vknjižbe zastavne pravice

Če dolga ni mogoče izterjati z ukrepi davčne izvršbe po upravni poti (iz dolžnikovih denarnih prejemkov, denarnih sredstev, vrednostnih papirjev ali premoženj) se z izvršbo lahko poseže na dolžnikove nepremičnine ali na poslovni delež dolžnika v družbi. Ta postopek na predlog FURS oziroma Državnega odvetništva RS vodi sodišče. FURS je preko državnega odvetništva predlagal sodiščem vknjižbo zastavne pravice na dolžnikove nepremičnine, prav tako je podal tudi več predlogov za izvršbo na dolžnikove nepremičnine.

V letu 2024, je bil v 295 primerih podan predlog za izvršbo na dolžnikovo nepremično premoženje, za dolg v znesku 12.804.828 EUR. S prodajo nepremičnin v okviru postopka sodne izvršbe je bilo poplačanega za 2.806.948 EUR dolga. Ob koncu leta 2024 je bil v izvršbi pri sodiščih terjan dolg v višini 34.729.257 EUR.

Preglednica 18: Izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje, v EUR

Vsebina postopka	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
Vknjižbe zastavne pravice na nepremičnine	1.388	22.820.948	1.579	27.355.751	113,8	119,9
Predlogi sodišču za izvršbo na nepremičnine	354	14.972.577	295	12.804.828	83,3	85,5
Plačila na podlagi prodaje nepremičnine	936	5.850.015	949	2.806.948	101,4	48,0

Vir: FURS

Predlaganje izbrisov poslovnih subjektov

FURS se poslužuje tudi zakonskih možnosti za izbris neaktivnih poslovnih subjektov, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah za samostojne podjetnike posameznike (ZGD-1)¹³ in Zakonom o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP)¹⁴ za subjekte vpisa v sodni register.

V letu 2024 je bilo podanih 392 obvestil o obstoju razlogov za izbris. Od tega 61 za samostojne podjetnike in 331 za pravne osebe. Prav tako je FURS podal zoper 16 pravnih oseb predlogov za prisilno likvidacijo v skladu z ZFPPIPP.

Preglednica 19: Predlogi za izbris in prisilno likvidacijo

Vsebina postopka	2023	2024	Indeks 2024/2023
Število podanih obvestil o obstoju razlogov za izbris	326	392	120,2
Število podanih predlogov za prisilno likvidacijo	6	16	266,7

Vir: FURS

Predlogi za začetek stečajnih postopkov

V letu 2024 je FURS predlagal začetek stečajnih postopkov zoper 547 dolžnikov, ki so skupaj dolgovali 71.131.823 EUR.

Preglednica 20: Predlogi FURS za začetek stečajnega postopka

Vsebina postopka	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
Predlogi za začetek stečajnega postopka	427	61.540.084	547	71.131.823	128,1	115,6

Vir: FURS

¹³ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C, 18/21, 18/23 – ZDU-10, 75/23 in 102/24

¹⁴ Uradni list RS, št. 176/21 – uradno prečiščeno besedilo, 178/21 – popr., 196/21 – odl. US in 157/22 – odl. US, 35/23 – odl. US, 57/23 – odl. US in 102/23

Medsebojna upravna pravna pomoč med državami članicami EU na področju davščin in mednarodna izterjava prispevkov

Ob upoštevanju pravil o medsebojni upravni pomoči med državami članicami EU je FURS v letu 2024 v tujino posredoval 1.256 zaprosil za izterjavo davčnih obveznosti v skupnem znesku 46.225.630 EUR in iz tega naslova prejel 1.766.828 EUR plačil. Za zavarovanje plačila davčnih obveznosti je bilo posredovanih 9 zaprosil v skupni višini 2.301.420 EUR. Posredovano je bilo tudi 301 zaprosilo za podatke in 13 zaprosil za vročitev akta, ki se nanaša na davščino oziroma njeno izterjavo.

Preglednica 21: Posredovana zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti na podlagi medsebojne upravne pomoči med članicami EU

Vsebina postopka*	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
Posredovana zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti v EU	1.003	35.109.340	1.256	46.225.630	125,2	131,7
Prejeta plačila		1.370.158		1.766.828		129,0
Prejeta zaprosila za izterjavo davčnih obveznosti v EU	357	22.157.558	390	13.837.726	109,2	62,5
Prejeta plačila		1.769.608		2.489.840		140,7

*Med podatki so zajeta tudi zaprosila, ki se izterjujejo na podlagi sporazuma Slovenija – Norveška iz naslova davka od dohodka.

Vir: FURS

V letu 2024 je FURS prejel 390 zaprosil za izterjavo nepravilnih davčnih obveznosti, ki so nastale v drugih državah članicah EU, v višini 13.837.726 EUR. Z namenom izterjave je bilo izdano 282 opominov za dolg v višini 11.822.901 EUR ter 71 sklepov o izvršbi, s katerim je bil terjani dolg v višini 4.370.764 EUR. Na podlagi izvedenih ukrepov je bilo izterjano 2.489.840 EUR dolga.

Prejeto je bilo tudi 1 zaprosilo za zavarovanje plačila davčnih obveznosti v višini 934.169 EUR. Prav tako je bilo v izvršitev prejetih 226 zaprosil za podatke in 11 zaprosil za vročitev akta, ki se nanaša na davščino oziroma njeno izterjavo.

V povezavi z učinkovitostjo mednarodne izterjave velja pojasniti, da je po pravilih mednarodne upravne pomoči pri izterjavi davščin pred posredovanjem zaprosila za izterjavo v drugo državo članico EU potrebno izvesti vse postopke izterjave v državi prosilki. Zaposila za izterjavo se tako v zaproseno državo praviloma posredujejo s časovnim zamikom, kar zmanjšuje učinkovitost izterjave v tej državi. Učinkovitost izterjave v tujini je odvisna tudi in predvsem od premoženjskega stanja dolžnika (ki pogosto nima premoženja, na katerega bi bilo mogoče poseči). Nenazadnje pa k slabši učinkovitosti pripomorejo tudi različni pravni predpisi in organizacija izvajanja nalog izterjave v državah članicah EU.

Tudi v primeru, če dolžnik ima premoženje, mora namreč pristojni davčni organ države članice EU, ki vodi postopek izterjave, upoštevati zakonske ovire za začetek oziroma vodenje postopka izvršbe ter pravila o omejitvah in izvetjih iz izvršbe. Davčne izvršbe tako ni dovoljeno začeti niti nadaljevati že začetega postopka, če je bil zoper dolžnika začeti kateri od postopkov zaradi insolventnosti. Prav tako je potrebno v postopkih upoštevati pravila o izvetjih iz izvršbe in o omejitvah izvršbe. Vrsta premoženja, na katero zaradi varovanja osnovne eksistence dolžnika z izvršbo sploh ni dopustno poseči, je v posameznih državah članicah EU različno določena. Enako velja za višino t.i. varovanega zneska stalnih denarnih prejemkov, ki mora dolžniku ostati kljub izvršbi in je praviloma v drugih državah članicah EU višji od osnovnega varovanega zneska, ki velja v Sloveniji (v letu 2024 je ta znašal 952,94 EUR). Poleg

tega se zaradi zahtevnosti in dolgotrajnosti postopkov izterjave zaprosila pogosto izvršujejo več let, s čimer so učinki izterjave razporejeni na večletno obdobje.

Glede na daljše obdobje izvrševanje posameznih zaprosil je FURS v letu 2024 poleg novo prejetih zaprosil obravnavala tudi 6.705 poizvedb oz. poročil, vezanih na izvrševanje prejetih in poslanih zaprosil iz preteklih let.

FURS je na podlagi Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti in Izvedbene Uredbe (ES) št. 987/2009 nosilec socialne varnosti v Sloveniji v letu 2024 posredoval 1.304 predlogov za izterjavo prispevkov za socialno varnost v skupni višini 9.698.529 EUR ter prejela plačila v višini 517.182 EUR.

Preglednica 22: Predlogi za izterjavo prispevkov, ki jih je FURS posredoval nosilcem socialne varnosti

Nosilec socialne varnosti	Število predlogov/ prejeta plačila	2023		2024		Indeks 2024/2023	
		Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
ZPIZ	Posredovani predlogi	509	4.478.638	703	6.348.306	138,11	141,75
	Prejeta plačila	/	291.681	/	341.223	/	/
ZZZS	Posredovani predlogi	428	2.333.994	601	3.350.223	140,42	143,54
	Prejeta plačila	/	130.946	/	175.959	/	134,38
MDDSZ	Posredovani predlogi	0	0	0	0	/	/
	Prejeta plačila	/	0	/	0	/	/
Skupaj	Skupaj poslanih predlogov	937	6.812.632	1.304	9.698.529	139,17	142,36
	Skupaj prejetih plačil	/	422.627	/	517.182	/	122,37

Vir: FURS

Na podlagi predlogov davčnega organa (ki so bili posredovani v letu 2024 in preteklih letih) so nosilci socialne varnosti v Sloveniji v letu 2024 v druge države članice EU posredovali 982 predlogov za izterjavo prispevkov v skupni višini 6.228.003 EUR.

Preglednica 23: Zaposila za izterjavo prispevkov, ki so jih nosilci socialne varnosti posredovali v druge države članice

Nosilec socialne varnosti	2023		2024		Indeks 2024/2023	
	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
ZPIZ	386	2.863.527	378	2.921.639	97,9	102,0
ZZZS	398	2.264.820	604	3.306.364	151,8	146,0
MDDSZ	/	/	/	/	/	/
Skupaj poslanih predlogov	784	5.128.347	982	6.228.003	125,3	121,4

Vir: FURS

S strani nosilcev socialne varnosti v Sloveniji je FURS prejel 118 zahtevkov za izterjavo prispevkov za druge države članice EU v skupni višini 443.378 EUR. Na podlagi izvedenih ukrepov je bilo izterjanega za 125.276 EUR dolga.

Preglednica 24: Prejeta zposila za izterjavo prispevkov, ki so jih nosilci socialne varnosti posredovali FURS

Nosilec socialne varnosti	Število predlogov/ prejeta plačila	2023		2024		Indeks 2024/2023	
		Število	Znesek v evrih	Število	Znesek v evrih	Število	Znesek
ZPIZ	Prejeta zposila	4	105.245	2	27.529	50,0	26,2
	Prejeta plačila	/	1.469	/	5.471	/	386,0
ZZZS	Prejeta zposila	122	614.883	116	415.849	95,1	67,6
	Prejeta plačila	/	78.328	/	119.805	/	153,0
MDDSZ	Prejeta zposila	13	31.686	/	/		
	Prejeta plačila	/	1.055	/	/		
Skupaj	Skupaj prejetih zposil	139	751.814	118	443.378	84,9	59,0
	Skupaj prejetih plačil	/	80.852	/	125.276	/	155,2

Vir: FURS

Zahtevnejši ukrepi uveljavljanja davčnega dolga

FURS dolžnike, od katerih dolga ni bilo mogoče izterjati v postopku davčne izvršbe, obstaja pa indic razpolaganja s premoženjem zaradi izogibanja plačila davčnega dolga, obravnava v posebnih postopkih. Poleg ukrepov, ki so predvideni v davčni zakonodaji (npr. institut poročstva po 148. členu ZDavP-2), v ta okvir sodijo tudi drugi zahtevnejši ukrepi oziroma instituti, predvideni v ZFPPIPP, OZ, ZGD-1 in DZ (npr. uveljavljanje odškodninske odgovornosti posloводства v okviru stečaja nad dolžnikom

ali po izbrisu, izpodbijanje dolžnikovih pravnih dejanj, spregled pravne osebnosti, določitev deleža na skupnem premoženju zakoncev, itd). Gre za institute, ki so namenjeni uveljavljanju davčnega dolga v primerih, ko z rednimi ukrepi izterjave ni mogoče pričakovati uspeha in torej predstavljajo nadgradnjo postopka izterjave.

V spodnji tabeli so prikazani bistveni instituti, ki jih FURS uporabi ob zaznavi zlorabe s strani davčnih dolžnikov. Prikazani podatki kažejo, da se je v letu 2024 število vseh začelih postopkov z uporabo posebnih institutov v primerjavi z letom 2023 zmanjšalo za 2 postopka (4,4 odstotka), znesek izterjanega dolga pa za 45.061 EUR (4,4 odstotka). Navedeno je predvsem posledica spremenjenih procesnih pravil, ki zahtevajo dodatno varstvo pravic strank v postopkih na podlagi poročstva

Preglednica 25: Uporaba posebnih institutov zoper davčne dolžnike

	Institut	Podlaga	2023				2024			
			1	2	3	4	1	2	3	4
1	Izvršba na podlagi poročstva	148/1 čl. ZDavP-2	23	8	3	290.683	11	9	8	359.168
2	Uveljavljanje odškodninske odgovornosti članov posloводства in nadzornega sveta družbe v stečajnem postopku	42. čl. ZFPPIPP	1	0	1	50.000				10.000
3	Uveljavljanje odškodninske odgovornosti članov posloводства ali organa izbrisane pravne osebe	442. čl. v povezavi z 42. čl. ZFPPIPP	0	0	0	0				
4	Vložitev izpodbojne tožbe	255. čl. OZ v povezavi z 148/5 ZDavP-2 in 269. čl. ZFPPIPP	6	3	0	638.557	12	2		515.711
5	Spregled pravne osebnosti	8. čl. ZGD-1	0	0	0	0	1			
6	Ugotovitev in določitev deleža na skupnem premoženju zakoncev oz. solidarna odgovornost zakonca	56. in 57. čl. ZZZDR oz. 82., 83. in 84. člen DZ	15	6	3	43.019	19	11	1	92.319
Skupaj			45	17	7	1.022.259	43	22	9	977.198

Vir: FURS

Legenda k preglednici:

- podatki so prikazani glede na dogodek v posameznem obdobju – uspeh ali neuspeh posameznega ukrepa se običajno pokaže šele v prihodnjem obdobju;

- (1) število izvedenih ukrepov v poročevalskem obdobju (npr. število izdanih sklepov o izvršbi na podlagi poročstva, število vloženih predlogov za vložitev tožbe na Državno odvetništvo RS),
- (2) število uspešno rešenih zadev v poročevalskem obdobju (rešeno uspešno; t.j. zadev, v katerih se je upravni ali pravdni postopek pravnomočno zaključil v korist Finančne uprave RS),
- (3) število neuspešno rešenih zadev v poročevalskem obdobju (rešeno neuspešno; t.j. zadev, v katerih je bil upravni/ pravdni postopek za Finančno upravo RS kot upnika pravnomočno zaključen neuspešno; npr. sklep o izvršbi na podlagi poročstva je bil odpravljen, tožbeni zahtevek zavrnjen,
- (4) znesek izterjanega dolga, v EUR.

6.2 Izterjava nedavčnih obveznosti za druge predlagatelje

FURS je pristojen tudi za izvajanje nalog izterjave drugih denarnih nedavčnih obveznosti na predlog drugih organov - predlagateljev izvršbe (npr. prekrškovne terjatve, terjatve iz naslova upravnih in sodnih taks, različne upravne obveznosti, ki se izterjujejo po pravilih Zakona o splošnem upravnem postopku, ipd).

V letu 2024 so predlagatelji vložili 165.237 novih predlogov za izterjavo nedavčnih obveznosti za skupaj 48.703.576 EUR. Število vloženih predlogov se je v primerjavi z letom 2023 znižalo za 7.928 predlogov oziroma 4,6 odstotka, znesek terjatev po vloženih predlogih pa za 30.426.267 EUR oziroma za 38,5 odstotka. Rešenih je bilo 170.194 zadev v višini 65.350.329 EUR.

Največ predlogov za izvršbo je vložila Policija (42.433 predlogov), sledijo občine in medobčinski inšpektorati s 37.934 predlogi in direkcije s 33.612 vloženimi predlogi za izvršbo.

V letu 2024 se je pristojnost FURS za izterjavo drugih denarnih nedavčnih obveznosti razširila na 2 dodatni terjatvi, in sicer prispevek od presežnih tržnih prihodkov na področju energetike (14. člen Zakona o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije - ZNPOVCE) in vračilo pomoči za samozaposlene (50. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč - ZOPNN-F).

S ciljem izterjave nedavčnih obveznosti je bilo v letu 2024 dolžnikom poslanih 164.558 opominov za dolg v skupnem znesku 43.954.673 EUR ter 29.161 pozivov za dolg v višini 41.261.088 EUR. Poleg tega je bilo izdano 137.162 sklepov o izvršbi, s katerimi je bila začeta izvršba za dolg v višini 85.014.927 EUR.

V primerjavi s preteklim letom je bilo terjanega za 46.693.550 EUR manj dolga, kar je posledica tako manjšega števila prejetih predlogov za izvršbo kot tudi nižjega zneska terjatev, prejetih v izvršbo v letu 2024. Z izvedenimi ukrepi je bilo v letu 2024 izterjano za 34.020.959 EUR nedavčnih obveznosti, kar pa je za 930.754 EUR (2,8 odstotka) več kot v letu 2023. Boljšo realizacijo je mogoče pripisati dejstvu, da je bilo v letu 2023 večje število predlogov za izterjavo prejetih šele v drugi polovici leta 2023 in so zato bila plačila iz tega naslova realizirana v letu 2024.

Po sklepih je bilo v povprečju poplačanega 21,5 odstotka dolga. Največji delež izterjanih sredstev predstavljajo plačila po sklepih o izvršbi, ki imajo 53,7 odstotka delež vseh plačil. Plačila na podlagi pisnih opominov in pozivov imajo skupaj 46,3 odstotka delež vseh plačil.

Med izdanimi sklepi o izvršbi tudi v primeru izterjave nedavčnih obveznosti prevladujejo sklepi o izvršbi na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah. Navedenih sklepov je bilo v letu 2024 izdanih 113.465 (82,7 odstotka vseh). Sledijo sklepi o izvršbi na denarne prejemke 20.798 (15,2 odstotka). Izvršba na dolžnikove premičnine je bila začeta v 2.461 primerih (1,8 odstotka), izvršba na denarne terjatve dolžnikov pa v 438 (0,3 odstotka) primerih.

Najučinkovitejše sredstvo izvršbe z vidika plačil je bila izvršba na denarna sredstva dolžnika pri bankah ali hranilnicah z 77,5 odstotka deležem vseh plačil.

7. Nadzor

Ukrepi davčnega nadzora predstavljajo enega izmed orodij, s katerim FURS znižuje davčni razkorak – razliko med vsemi nastalimi obveznostmi iz naslova obveznih dajatev in dejansko pobranimi javno finančnimi prihodki. Del davčnega dolga predstavljajo obveznosti, odmerjene v postopkih davčnega nadzora, ki jih zavezanci ne poravnajo v zakonskih rokih. Preostali del davčnega razkoraka ni evidentiran kot obveznost v evidencah FURS in se zato ne obravnava kot davčni dolg.

Najpogostejša oblika nadzora se izvaja neposredno ob predložitvi obračuna, napovedi, deklaracije ali drugega dokumenta za določitev obveznosti. Formalne, logične in računске kontrole, ki so praviloma

vgrajene v programsko podporo, določajo obseg in vrsto nepravilnosti, ki jih je potrebno preveriti ob sprejemu vhodnega dokumenta. Med tovrstno obliko nadzora sodi tudi preverjanje pravočasnosti predlaganja dokumentov, ki so podlaga za določitev obveznosti, ter pozivanje zavezancev k predložitvi teh dokumentov. Pomemben vpliv na zmanjšanje obsega izvajanja tovrstnega nadzora imajo sprejeti instituti, ki zagotavljajo dosledno evidentiranje nastalih obveznih dajatev v evidencah FURS – npr. predizpolnjeni obračuni prispevkov za socialno varnost za samozaposlene, kmete in osebe, ki so v zavarovanje vključene prostovoljno.

Za davčne zezance, identificirane za namene DDV, se s 1. 7. 2025 določa obveznost vodenja dveh evidenc v okviru knjigovodstva davčnih zezancev in predložitve teh evidenc davčnemu organu, in sicer evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV. Davčni organ bo na podlagi predložene evidence obračunanega DDV in evidence odbitka DDV za posamezno davčno obdobje za davčnega zezanca lahko sestavil predizpolnjen obračun DDV, ob izpolnjevanju za to določenih zakonskih pogojev.

S prejemom evidenc se bo davčnemu organu povečala učinkovitost nadzorov, saj bo nadzor temeljil na analizi evidenc obračunanega DDV in evidenc odbitka DDV, s čimer bodo že ugotovljene neskladnosti glede obračunanega DDV in uveljavljenega odbitka DDV. Omogočeno bo:

- sistemsko preverjanje skladnosti DDV obračunov (navzkrižno preverjanje uveljavljanja pravice do odbitka DDV z obračunanim DDV; ustrezna obdavčitev v primeru uporabe mehanizma obrnjenega davčnega bremena – plačnik davka prejemnik);
- lažja in hitrejša identifikacija sistemskih zlorab na področju DDV (davčni vrtiljaki, slamnate družbe, kanalska podjetja, feniksi), kar vpliva na učinkovitejše preprečevanje utaj na področju DDV, saj je že s primerjavo navedenih evidenc mogoče slediti verižnim poslom, za kar je zdaj treba uvesti nadzor oziroma pridobivati podatke o vseh sodelujočih zezancih v verigah davčnega vrtiljaka;
- prepoznavna računov, izdanih na neobstoječe oziroma neveljavne identifikacijske številke za DDV;
- povezovanje podatkov o računih s carinskimi podatki (uvoz, izvoz) in podatki o plačilnem prometu.

Pri davčnih obračunih DDPO in DohDej za leto 2024 so zaradi spremembe pri bilančnih podatkih, kot sestavnega dela davčnega obračuna, s katerimi davčni organ v strukturirani obliki po novem razpolaga že v trenutku oddaje davčnega obračuna, omogočene tudi kontrole skladnosti med bilančnimi podatki in določenimi podatki v samem davčnem obračunu že pred oddajo obračunov pa tudi takoj po oddaji obračunov. kar dodatno pripomore k pravilnejšemu izpolnjevanju davčne obveznosti.

Vse pomembnejši del nadzora so poglobljene vsebinske kontrole, ki jih opravljajo kontrolorji. FURS si prizadeva za povečevanje deleža navedenih kontrol, predpostavka za to pa je razbremenitev kontrolorjev z nekaterimi drugimi nalogami. Že omenjeni predizpolnjeni obračuni prispevkov za socialno varnost, uporaba modelov prediktivne analitike in sprememba koncepta informiranja zezancev so le nekateri ukrepi, ki omogočajo preusmerjanje kontrolnih postopkov v vsebinsko zahtevnejše nadzore.

Inšpekcijski nadzor je namenjen sistemskemu naknadnemu nadzoru zezancev. Ta se zagotavlja z letnim načrtom, ki se pripravi z analizo tveganja in objektivnimi kriteriji, s katerimi se upošteva načelo enakomernega izvajanja inšpekcijskega nadzora vseh zezancev za davek in načelo pomembnosti davka, ki ga zezanec za davek prispeva v javnofinančnih prihodkih. Inšpekcijski nadzori postajajo vse bolj ciljno usmerjeni, kar zagotavlja večjo učinkovitost nadzornih postopkov, hkrati pa se s tem zmanjšuje čas opravljanja posameznega nadzora.

Finančne preiskave zagotavljajo enoten in organiziran pristop k preprečevanju, preiskovanju in odkrivanju zahtevnejših oblik delovanja, ki ogroža finančni interes, varstvo in varnost države.

Osredotočajo se predvsem na primere, v katerih je zaznano usklajeno delovanje več povezanih subjektov, ki je načrtno usmerjeno v izogibanje oziroma utajevanje plačevanja dajatev. Hkrati predstavljajo del koordiniranega institucionalnega odzivanja na zahtevne oblike finančnega in gospodarskega kriminala znotraj države kot tudi na mednarodni ravni. Učinki finančnih preiskav so v nadaljevanju predstavljeni v okviru inšpekcijskih nadzorov.

V letu 2024 so se v kontroli, inšpekciji, preiskavah in mobilnih oddelkih izvajali ciljno usmerjeni nadzori na področjih obdavčitve davka od dohodkov pravnih oseb in davka od dohodkov iz dejavnosti, na področju pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja DDV, sistemskih utaj DDV in DDV v mednarodnem cestnem prevozu potnikov, nadzori na področju davkov in prispevkov od dohodkov fizičnih oseb, elektronskega poslovanja, na področju carin, trošarin, okoljskih dajatev, poslovanja z davčnimi oazami, davka od nenapovedanih dohodkov, dohodkov iz kapitala ter transfernih cen. FURS je tudi v letu 2024 namenil posebno pozornost nadzoru nad delodajalci, ki prispevkov za socialno varnost za svoj zaposlene ne obračunavajo in boju zoper sivo ekonomijo, katere nadzor je bil v veliki meri usmerjen na nadzor dela in zaposlovanja na črno ter nadzor davčnih blagajn.

Preglednica 26: Učinki davčnega nadzora, v EUR

Učinki nadzora – dodatno odmerjene obveznosti v eur	2019	2020	2021	2022	2023	2024
naknadne kontrole	148.410.461	132.269.769	143.474.209	154.950.106	148.653.988	135.547.176
inšpekcijski nadzori	168.122.346	136.771.174	131.616.905	74.528.077	105.561.631	156.074.675

Opomba: v letu 2020, 2021, 2022 in 2023 so med naknadne kontrole vključeni tudi podatki o naknadnih kontrolah s področja carin, trošarin in okoljskih dajatev

Vir: FURS

Delež poplačil v postopkih nadzora odmerjenih obveznosti je odvisen od vrste opravljenega nadzora. V postopkih naknadnih kontrol je ta delež višji, saj se ti postopki praviloma izvajajo v tesnejšem sodelovanju z zavezancem, hkrati pa gre za nadzor časovno ne oddaljenih obračunskih obdobij glede na čas izvedbe nadzora, kar pozitivno vpliva na višje poplačilo obveznosti. V inšpekcijskih postopkih, kjer so odmerjene obveznosti praviloma višje in se nanašajo tudi na časovno bolj oddaljena obračunska obdobja, pa mora davčni organ odmerjene obveznosti ustrezno zavarovati še pred izvršljivostjo inšpekcijske odločbe, kar dviguje delež poplačila naknadno ugotovljenih obveznosti.

8. Spodbujanje prostovoljnega plačevanja dajatev

Krepitev kulture prostovoljnega izpolnjevanja zakonskih obveznosti je prednostni dolgoročni cilj FURS. V ta namen se kontinuirano izvaja vrsta medsebojno povezanih ukrepov na različnih področjih delovanja od preventivnih do zelo ciljno usmerjenih aktivnosti.

8.1 Informiranje in ozaveščanje zavezancev

Telefonsko informiranje

FURS zagotavlja pravico zavezancev do informiranja, kot določa zakon o davčnem postopku. S tem vpliva na povečanje pravilno in pravočasno izpolnjenih davčnih obveznosti.

V letu 2024 je bilo v kontaktnem centru prejetih 613.225 klicev. Največ klicev je bilo prejetih v klicnem centru za davke fizičnih oseb (228.871), klicnem centru za davke poslovnih subjektov (89.060), klicnem centru za DDV (49.267), Tehnični pomoči (40.435) in v klicnem centru za opominjanje in knjigovodstvo zavezancev (26.073).

V Klicnem centru za davke fizičnih oseb so bile tudi v letu 2024 opazne standardne konice s povečanim številom odgovorjenih klicev in sicer v obdobju pred rokom za vložitev Vlog za uveljavljanje posebne olajšave za vzdrževane družinske člane za leto 2023 ter po odpremi prve in druge tranše informativnih izračunov dohodnine za leto 2023.

V letu 2024 je 60,8 odstotka kličočih prejelo zvezo z uslužbencem v 30 sekundah. Tudi ob letnih konicah je bil čas čakanja na prostega uslužbenca kar se da hiter, saj je takrat FURS običajno število uslužbencev v klicnih centrih okrepljeno z dodatnimi uslužbenci.

V kontaktnem centru FURS je bila za področje davkov v letu 2024 vzpostavljena aplikativna podpora za upravljanje z delovnimi procesi. Aplikacija omogoča prognoziranje števila dohodnih klicev, s tem pa optimalno razporejanje uslužbencev za prejemanje telefonskih klicev. Cilj je povečati učinkovitost in odzivni čas pri telefonskem informiranju.

Spletišče Finančne uprave RS

Iz beležene analitike izhaja, da je spletno mesto v letu 2024 obiskalo okrog 2 mio obiskovalcev, opravilo preko 3 mio ogledov strani in preneslo preko 0,5 mio dokumentov.

V septembru 2024 je pričela veljati Uredba o spremembah Uredbe o celostni grafični podobi Vlade Republike Slovenije in drugih organov državne uprave, zato poteka oblikovno in funkcijsko preoblikovanje spletišča, da bodo izpolnjene zahteve, ki izhajajo iz uredbe. Sočasno bodo izvedeni tudi manjši popravki in funkcionalne dopolnitve.

V letu 2024 so se začele aktivnosti za prenovo spletišča, ki bo v produkcijo umeščeno predvidoma v prvem tromesečju leta 2025.

Komuniciranje z mediji

V letu 2024 je FURS nadaljeval s proaktivnim medijskim komuniciranjem. Davčne zavezanke je FURS prek medijev obveščal o vseh pravicah in obveznostih ter o novostih. Poseben poudarek pri komuniciranju z javnostjo je bil namenjen načinu podajanja informacij. Kljub kompleksnosti davčne in carinske tematike se skuša tako z mediji kot zavezanci komunicirati na poljuden, razumljiv, vendar še vedno strokoven način. S tem namenom so se tudi v letu 2024 širila in posodabljala različna komunikacijska orodja in pripomočki, predvsem v smeri digitalizacije, to je uporaba video vsebin, podkastov, infografik in širitev komuniciranja prek družbenih omrežij.

Pri komuniciranju z mediji so se uporabljala različna komunikacijska orodja, kot npr. sporočila za javnost, novinarske konference, izjave za medije, odgovori na novinarska vprašanja itd.

FURS je leta 2024 odgovorila na 430 novinarskih vprašanj, kar je 9,5 odstotka manj kakor leto poprej, ter objavila 84 sporočil za medije, kar je 13 odstotka več kakor v letu 2023. Ob tem bi izpostavili, da je v letu 2024 okrepljeno predvsem informiranje zavezancev v zvezi z možnostmi elektronskega poslovanja s FURS in glede prijavljanja dohodkov, ki so jih zavezanci dosegli v tujini.

Družbena omrežja

Skladno s svetovnimi trendi spreminjanja medijskega prostora je FURS začel z novo strategijo komuniciranja prek družbenih omrežij. Na ta način si želi približati čim širši javnosti ter zavezancem davčne vsebine predstaviti na drugačen način, predvsem pa pridobiti čim širši krog sledilcev, ki se jim lahko posreduje relevantne informacije. Na družbenih omrežjih se redno odgovarja tudi na vprašanja zavezancev.

V letu 2024 je FURS nadaljeval tudi s promoviranimi objavami na obstoječih družbenih medijih z namenom, da poveča informiranost do davčnih zavezancev. Predvsem so se promovirali karierni sejmi, katerih se Finančna uprava RS udeležuje in s tem povečuje svojo prepoznavnost kot delodajalec na konkurenčnem trgu.

Zaradi krepitve blagovne znamke Finančne uprave RS in krepitve prepoznavnosti Finančne uprave RS tudi kot delodajalca smo v letu 2024 močno intenzivirali in okrepili naše komuniciranje na družbenem omrežju LinkedIn. Oblikovan je poseben tim »notranjih vplivnežev«, ki vključuje zelo različne profile zaposlenih od generalnega direktorja, direktorjev uradov do novih zaposlenih. S svojih LinkedIn profilov so ti komunicirali in širili davčno-carinske teme in na ta način krepili prepoznavnost Finančne uprave RS na LinkedInu. Projekt je zelo uspešen, saj je samo od septembra do decembra 2024 uspelo izjemno dvigniti tako izpostavljenost individualnih profilov (merjeno z » social selling indexom«) notranjih vplivnežev, pri tem pa je tudi število sledilcev na LinkedIn profilu Finančne uprave iz 962 poskočilo na 2.030.

Ob koncu leta 2024 je bilo na Facebook-u skupno 15.195 sledilcev, na X-u 4.157 sledilcev, na Instagram-u 1.422 sledilcev.

Konec leta 2024 je skladno z našo komunikacijsko strategijo, kako učinkovito komunicirati z generacijo mladih, pripravljen tudi načrt vzpostavitve profila Finančne uprave RS na omrežju Tik-tok, ki je eno vodilnih družbenih omrežij za mlade.

8.2 Ukrepi povezani s plačevanjem obveznosti

Uvedba novih plačilnih metod, ki olajšujejo plačevanje obveznosti zavezancev

FURS zavezancem omogoča različne načine poenostavitve pri plačevanju obveznih dajatev na način, da zavezanec z enim plačilnim nalogom poravna več različnih dajatev. Poleg zmanjšanja administrativnih bremen za zavezance pri plačevanju obveznih dajatev, rešitve pri poenostavitvi plačevanja obveznih dajatev zagotavljajo, da prejemniki (blagajne javnega financiranja) prejmejo sredstva še isti dan – enako, kot bi v primeru posamičnega plačila, ne glede na to, da zavezanec plača z enim plačilom obveznosti do različnih blagajn javnega financiranja.

Zavezanci, ki oddajo prijavo na prejem eRačuna za plačilo obveznih dajatev, obveznosti obračunane z obračunom prispevkov za socialno varnost (OPSV), obračunom davčnega odtegljaja (REK obrazec), obračunom davka od dohodka pravnih oseb ter obračunom akontacij dohodnine in dohodnine od opravljanja dejavnosti plačajo z eRačunom, prejetim v spletno banko, v platformo bizBox ali v mobilno aplikacijo mBills. Na dan 31. 12. 2024 je bilo pri FURS evidentiranih 7.674 (7.504 za spletne banke, 126 za platformo bizBox, 44 za mBills) aktivnih prijav na prejem eRačuna za plačilo obveznih dajatev, kar predstavlja 12,2 odstotka povečanje v primerjavi z 31. 12. 2023. V letu 2024 je bilo izdanih 91.863 eRačunov za plačilo obveznih dajatev v skupni višini 260.782.960 EUR. V primerjavi z letom 2023 se je število izdanih eRačunov povečalo za 10,8 odstotka. Povečanje števila izdanih eRačunov je predvsem posledica novih prijav.

Zavezancem, ki so registrirani uporabniki eDavkov in uporabniki spletnih bank, vključenih v sistem spletnih plačil Uprave Republike Slovenije za javna plačila, je bilo že leta 2020 omogočeno, da za izbrane obveznosti v sistemu eDavki (tako spletnem portalu kot mobilni aplikaciji) izvedejo plačilo z enim plačilnim nalogom na en račun. V letu 2024 je bilo na ta način izvršenih 156.294 plačil v skupnem znesku 39.300.890 EUR. V povprečju je v letu 2024 vsak mesec plačilo iz eDavkov izvršilo 10.517 zavezancev, kar predstavlja 335,5 odstotka povečanje v primerjavi z letom 2023. Med izvedenimi spletnimi plačili je bilo 55,9 odstotka plačil izvedenih z rešitvijo mobilne telefonije Flik, 19,3 odstotka s kartico Mastercard, 12,8 odstotka s spletno banko ter 11,1 odstotka s kartico Visa. Z ostalimi načini plačil (kartica Diners club, VALÚ, mBills) je bilo skupaj izvršenih manj kot 1 odstotek plačil.

Že v letu 2023 je bilo zavezancem omogočeno plačilo letne odmere dohodnine obračunane z informativnim izračunom dohodnine s SEPA direktno obremenitvijo. Na dan 31. 12. 2024 je bilo pri FURS evidentiranih 211 veljavnih soglasij za SEPA direktno obremenitev, na podlagi katerega lahko

FURS odredi plačilo ponudniku plačilnih storitev zavezanca. V primerjavi z letom 2023 se je število izdanih veljavnih soglasij povečalo za 126,9 odstotka.

Javna objava neplačnikov davka

FURS mesečno javno objavlja seznam davčnih zavezancev z zapadlimi neplačanimi davčnimi obveznostmi, ki na 25. dan v mesecu pred mesecem objave presegajo 5.000 EUR in so starejše od 90 dni. Od prve objave enotnega seznama neplačnikov davkov v avgustu 2014 do objave v januarju 2025 (po stanju na dan 25. 12. 2024) se je število dolžnikov zmanjšalo za 6.203 oseb oz. za 34,9 odstotka, skupni davčni dolg objavljenih dolžnikov se je zmanjšal za 305.152.945 EUR oz. za 31,4 odstotka ob tem, da je v letu 2024 glede na leto 2014 zabeležena 84,5 odstotka rast prihodkov.

Enostaven dostop zavezanca do stanja dolga in potrdila o poravnanih obveznostih

Zavezanci lahko preko spletnega portala FURS v okviru spletne storitve »eKartica« ali preko mobilne aplikacije eDavki, na zavihku »Knjigovodsko stanje«, redno preverjajo stanje in zapadlost terjatev in obveznosti na svoji knjigovodski kartici. V letu 2024 je bilo preko ene ali druge spletne storitve opravljenih 6.554.463 vpogledov v eKartico.

Ena od storitev v zvezi z vpogledom v evidence je razkritje podatkov fizičnim osebam o tem, ali in kako delodajalec zanje plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz delovnega razmerja. Zavezanci so preko e-Davkov v letu 2024 opravili 30.869 tovrstnih vpogledov, kar je za 20,9 odstotka manj kakor v letu 2023.

V letu 2024 je FURS zavezancem na njihovo zahtevo iz knjigovodske evidence izdal 94.241 različnih dokumentov v postopkih preverjanja poravnanih obveznostih oz. za 8,3 odstotka več kakor v letu 2023, ko je bilo izdanih dokumentov 87.005. Porast v letu 2024 je posledica povečanega števila izdanih dokumentov preko eDavkov za 11,5 odstotka, medtem ko se je izdaja teh potrdil na finančnih uradih zmanjšala za 4,2 odstotka.

Delež izdanih dokumentov zavezancem preko portala eDavki v letu 2024 znaša 82 odstotka vseh izdanih dokumentov v postopku preverjanja poravnanih obveznosti, kar je za 2,3 odstotka več kakor v letu 2023. Največji porast se beleži na zahtevanih izpisih IOP; v letu 2023 je bilo 4.425 teh izpisov, v letu 2024 že 5.918, kar je za 33,7 odstotka več.

Z namenom lažjega plačevanja obveznosti je bila dne 24. 12. 2024 izvedena dopolnitev dokumenta Obvestila o dolgu. Pri kreiranju le-tega na eDavkih ali na finančnem uradu se v prilogi pripravijo tudi plačilna navodila s QR kodo za plačilo.

Potrdila in razkritja iz evidenc v povezavi z izplačili javnih sredstev in pridobitvijo ugodnosti

Vse več organov se pri sprejemu zakonov, ukrepov in razpisov, ki omogočajo izplačila javnih sredstev subjektom in podelitve določenih pravic odloča, da je pogoj za njihovo pridobitev, da ima upravičenec poravnane obvezne dajatve in druge denarne nedavčne obveznosti do FURS.

Organi lahko iz evidenc FURS pridobijo podatke o izpolnjenih obveznostih upravičencev v času vložitve zahteve oziroma v času postopka odobritve ugodnosti ali pravice. V primeru, če obveznosti niso izpolnjene, ni mogoče pridobiti ugodnosti, kot npr. postati izvajalec javnega naročila, podaljšati pogodbe za izvajanje javnih naročil, pridobiti subvencije iz javnih sredstev, začeti opravljati dejavnost kot samostojni podjetnik oziroma ustanoviti novo gospodarsko družbo, opravljati čezmejne storitve, pridobiti delovne vize, pridobiti državljanstva, pridobiti licence itd. Na ta način se posredno vpliva na pravočasno plačevanje obveznosti iz naslova obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti.

FURS je v letu 2024 upravičencem posredovala 525.406 razkritij o poravnanih obveznostih, kar je v primerjavi z letom 2023 za 40,3 odstotka več. Povečano število izdanih razkritij v letu 2024 je posledica

povečanja števila poizvedb s strani ZZZS za namene izdaje potrdila A1, povečanja števila poizvedb s strani AKTRP in povečanja števila poizvedb s strani UE ter v manjšem številu nekaterih drugih organov.

V letu 2024 je bilo 516.995 oziroma 98,4 odstotka razkritij posredovanih preko avtomatične izmenjave podatkov med organi. Avtomatična izmenjava razkritij je nujna glede na velik obseg vlog, zato so bile tudi v letu 2024 z namenom, da se obseg avtomatičnih izmenjav še poveča, dane pobude za sklenitev dogovorov o izmenjavi z več organi; nekateri so realizirani, npr. z MDP in Borzen ter ZRSZ.

Zaradi uvedbe avtomatičnih izmenjav se število pisnih razkritij organov na njihovo zahtevo zmanjšuje. Leta 2022 je bilo v pisni obliki izdanih 13.577 razkritij, v letu 2023 9.942 in v letu 2024 8.411. Najbolj se zmanjšala izmenjava pisnih razkritij med FURS in ZRSZ na področju Uveljavljanja pravic iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti zaradi uvedbe izmenjave podatkov. V letu 2022 je bilo teh pisnih razkritij 1.802, v letu 2023 1.996 in v letu 2024 le še 503. S spremenjenim načinom pridobivanja podatkov so se na obeh straneh zmanjšala administrativna opravila ter posledično razbremenili uslužbenci.

Preglednica 27: Število razkritij iz knjigovodske evidence in evidence o davkih v povezavi s pridobitvami ugodnosti/pravic

	2020	2021	2022	2023	2024	IND 2024/2023
Razkritja iz knjigovodske evidence (ne obstoj dolga) in evidence o davkih (predloženi REK obračuni za prispevke za socialno varnost)*	445.987	387.717	563.447	374.564	525.406	140,3

* Nekateri zakoni določajo kot kriterij samo prvi pogoj v zvezi z razkritjem iz knjigovodske evidence.

Vir: FURS